

Analyse av økonomi og framtidig tjenestebehov

Larvik kommune

Innhold

- Innledning – side 3
- Økonomi-/ståstedsanalyse – side 4
 - Økonomiske rammebetingelser – side 7
 - Finans og prioritering – side 10
 - KOSTRA- og effektivitetsanalyse – side 14
 - Ressursbruk på andre utvalgte områder – side 24
 - Ressursbruk i sammenlignbare kommuner – side 28
- Analyse av framtidig tjenestebehov – side 34
 - Befolkningsprognoser – side 36
 - Framtidig utgiftsbehov – side 41
 - Forsørgerbyrde og årsverksbehov – side 53
- Vedlegg – side 58
 - Supplerende analyser økonomi og tjenestebehov – side 59
 - Attraktivitetsanalyse Larvik kommune – side 77

Innledning

1) Økonomi-/ståstedsanalyse

- Vi har utarbeidet en økonomi-/ståstedsanalyse som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på ulike tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser.
 - ✓ Med en slik analyse kan man komme på sporet av tjenesteområder som synes å ligge høyere i ressursbruk enn det behovet skulle tilsi. Tjenester (funksjoner i KOSTRA-sammenheng) som gjennomgående viser et merforbruk i en slik sammenheng, vil i utgangspunktet være mer aktuelle å søke etter omstillings- og effektiviseringstiltak på enn på de tjenestene som ikke synes å ha spesielt høyt forbruk.

2) Framtidig tjenestebehov

- Vi har utarbeidet ulike scenarier for framtidig befolkningsutvikling. Våre befolkningsscenarier er et nyttig supplement til SSBs framskrivninger og gir alternative perspektiver på den framtidige utviklingen. Disse scenariene vil være et godt grunnlag for beskrivelser av eventuelt framtidig omstillingsbehov.
 - ✓ Med bakgrunn i scenariene har vi beregnet indikatorer for blant annet demografikostnader, forsørgerbyrde og årsverksbehov.

Økonomi-/ståstedsanalyse

Oppsummering økonomi-/ståstedsanalyse

- Analysene viser at kommunen på de sentrale tjenesteområdene samlet sett, hadde merforbruk i forhold til økonomiske rammebetingelser i 2022.
 - Områdene grunnskole, kommunehelse, barnehage og barnevern peker seg ut med merforbruk.
- Vi har også sett på ressursbruken i Larvik opp mot aktuelle sammenligningskommuner og gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 11. Sammenligningene harmonerer med funnene i analysen av kommunens ressursbruk sammenholdt mot de økonomiske rammebetingelsene.
- På andre utvalgte tjenesteområder var andel ressursbruk om lag på nivå landet for øvrig i 2022.
- Nøkkeltallene på finans viser at Larvik hadde lavere netto driftsresultat, lavere nivå på disposisjonsfond og høyere gjeldsgrad enn landet for øvrig i 2022.

Oppsummering KOSTRA- og effektivitetsanalyse 2022

- Vi har utarbeidet en KOSTRA- og effektivitetsanalyse som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser, dvs. vi tar hensyn til både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå (målt som korrigerede frie inntekter).
- Oppsummert indikerer analysen at kommunen bruker mer penger på de sentrale tjenesteområdene enn det økonomiske rammebetingelser skulle tilsi. Områdene grunnskole, kommunehelse, barnehage og barnevern peker seg ut med merforbruk.
- Beregningene viser at Larvik kommune samlet sett hadde merforbruk på 21,8 mill. kr i forhold til kommunens «normerte og inntektsjusterte nivå» i 2022.

Oppsummering KOSTRA- og effektivitetsanalyse. Larvik kommune 2022.

Kilde: KOSTRA/KDD, beregninger ved TF

Tjenesteområde	Mer-/mindreforbruk 2022 (mill. kr) sammenlignet med	
	Landsgjennomsnittet	«Normert og inntektsjustert nivå»*
Barnehage	-76,3	19,7
Administrasjon	-95,6	-49,6
Landbruk	-3,4	-2,0
Grunnskole	-107,2	33,2
Pleie og omsorg	17,1	-15,4
Kommunehelse	9,0	30,3
Barnevern	-3,1	12,2
Sosialtjeneste	-27,8	-6,7
Sum	-287,3	21,8

*) Inntektsnivå (målt som korrigerede frie inntekter) på 89 prosent av landsgjennomsnittet i 2022.

Økonomiske rammebetingelser

Økonomiske rammebetingelser

- *Larvik er en lavinntektskommune*

- I KOSTRA fom. 2020 er Larvik plassert i kommunegruppe 11, dvs. kommuner med 45.000 til 74.999 innbyggere.
- Korrigerte frie inntekter (inkl. e-skatt, konsesjonskraftinnt., havbruksfond og DA) på 89 prosent av landsgjennomsnittet i 2022.
- Samlet beregnet utgiftsbehov i inntektssystemet på ca. 1,5 prosent over landsgjennomsnittet i 2022.

Utgiftsutjevningen 2022. Larvik kommune. Kilde: KDD/beregninger ved TF

	Vekt	Behovsindeks	Bidrag til indeks
Barnehage	0,1581	0,9202	-1,3 %
Administrasjon	0,0805	0,9357	-0,5 %
Landbruk	0,0021	0,8918	0,0 %
Grunnskole	0,2533	0,9377	-1,6 %
Pleie og omsorg	0,3495	1,1394	4,9 %
Kommunehelse	0,0553	0,9950	0,0 %
Barnevern	0,0452	1,0090	0,0 %
Sosialtjeneste	0,0560	0,9952	0,0 %
Kostnadsindeks	1,0000	1,0147	1,5 %

De økonomiske rammebetingelsene vil være styrende for det tjenestetilbudet som kommunen kan tilby innbyggerne.

Korrigerede frie inntekter

– en indikator som viser kommunens reelle inntektsnivå

- Korrigerede, frie inntekter viser nivået på de frie inntektene justert for variasjon i utgiftsbehov. Indikatoren viser dermed inntekts- og utgiftssiden samlet. Kommuner med et lavt beregnet utgiftsbehov ("billig" å drive) får justert opp sine inntekter, mens kommuner med et høyt beregnet utgiftsbehov ("dyr" å drive) får justert ned sine inntekter.
- Tabellen ved siden av viser nivået på korrigerede frie inntekter for Larvik fra 2018 til 2022. Nivået (i prosent av landsgjennomsnittet) er vist både med og uten eiendomsskatt, konsesjonskraftinntekter og fordel av differensiert arbeidsgiveravgift.
- Larvik hadde korrigerede frie inntekter (inkl. e-skatt, konsesjonskraftinnt., havbruksfond og fordel DA) på 89 prosent av landsgjennomsnittet i 2022.

Frie inntekter korrigeret for variasjon i utgiftsbehov. Larvik kommune 2018-2022. Kilde: KDD/beregninger ved TF*

	Korrigerede frie inntekter ekskl. eiendomsskatt, konsesjons-kraft-/ hjemfallsinntekter	Korrigerede frie inntekter inkl. eiendomsskatt, konsesjons-kraft-/ hjemfallsinntekter, havbruksfond og fordel av differensiert arbeidsgiveravgift
2018	96	91
2019	96	90
2020	96	90
2021	96	90
2022	96	89

*) Tabellen viser pst. av landsgjennomsnittet av inntekt per innbygger. Landsgjennomsnitt = 100.

Finans og prioritering

Finansielle nøkkeltall

- Tabellen under viser sentrale finansielle nøkkeltall hentet fra KOSTRA.

Sentrale finansielle nøkkeltall. I prosent av brutto driftsinntekter. Kilde: KOSTRA

	Larvik			K-gr. 11	Landet
	2020	2021	2022	2022	2022
Brutto driftsresultat	1,1	4,8	2,9	2,3	2,1
Netto driftsresultat	2,2	6,0	-0,5	2,7	3,0
Finansutgifter	5,9	5,0	6,3	4,2	4,2
Disposisjonsfond	9,4	14,7	13,0	12,6	14,7
Netto lånegjeld	105,9	97,9	94,8	88,9	88,1

Det er klare sammenhenger mellom de ulike nøkkeltallene. Dersom kommunen klarer å forholde seg til et gitt mål på netto driftsresultat, vil dette gi muligheter for å nå målet om en økonomisk buffer i form av et gitt nivå på disposisjonsfondet. Nivået på finansutgifter og lånebelastning (netto lånegjeld) er også tett knyttet sammen. Dersom kommunen klarer å holde nede nivået på lånegjelden, vil også rente og avdragsbelastningen (finansutgifter) bli lavere.

Prioritering for kommunen samlet

Andel av totale netto driftsutgifter på ulike tjenesteområder. Kilde: KOSTRA, beregninger ved TF

	Larvik			K-gr. 11	Hele landet
	2020	2021	2022	2022	2022
Barnehage (F201, 211, 221)	13,0	13,6	12,9	13,9	13,8
Administrasjon og styring (F100, 110, 120, 121, 130)	5,1	5,2	5,3	6,6	7,3
Landbruk (F329)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Grunnskole (F202, 215, 222, 223)	20,9	21,8	21,3	21,9	22,0
Pleie og omsorg (F234, 253, 254, 261)	33,1	36,7	37,3	36,2	33,0
Kommunehelse (F232, 233, 241)	6,9	8,2	7,2	5,8	6,2
Barnevern (F244, 251, 252)	4,1	4,0	4,0	4,0	3,7
Sosialtjeneste (F242, 243, 281)	3,8	3,9	3,9	4,2	4,2
Sum sentrale tjenesteområder	87,0	93,5	92,0	92,7	90,4
Fys.planl./kult.minne/natur/nærmiljø (F301, 302, 303, 335, 360, 365)	1,4	1,6	1,2	1,3	1,4
Kultur (F231, 370, 373, 375, 377, 380, 381, 383, 385, 386)	4,6	3,9	4,2	3,7	4,4
Kirke (F390, 393)	1,2	1,2	1,2	0,9	0,9
Samferdsel (F330, 332)	2,0	2,1	1,9	1,5	1,7
Brann og ulykkesvern (F338, 339)	1,2	1,4	1,3	1,5	1,4
Sum andre utvalgte områder	10,4	10,2	9,8	8,9	9,8
Totalt	97,4	103,7	101,8	101,6	100,2

Larvik kommune hadde en høyere andel ressursbruk (netto driftsutgifter/egenfinansiering) på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet enn landsgjennomsnittet i 2022. På andre utvalgte områder var andel ressursbruk på nivå med landet for øvrig i 2022.

Prioritering for kommunen samlet (2)

- Larvik kommune hadde en høyere andel ressursbruk (netto driftsutgifter/egenfinansiering) på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet enn landsgjennomsnittet i 2022.
 - På pleie og omsorg, kommunehelse og barnevern var andel ressursbruk høyere enn landsgjennomsnittet.
 - På områdene barnehage, administrasjon, grunnskole og sosialtjeneste var andel ressursbruk lavere enn landsgjennomsnittet.
- På andre utvalgte områder var andel ressursbruk på nivå med landsgjennomsnittet i 2022.
- I disse tallene er det ikke korrigeret for forskjeller i utgiftsbehov mellom kommunene, men det vil vi gjøre senere i rapporten for å sammenligne mer reelt.

KOSTRA- og effektivitetsanalyse

Metode KOSTRA- og effektivitetsanalyse

- Til bruk i KOSTRA- og effektivitetsanalyser har vi utviklet en metode som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser (dvs. hensyntatt både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå)
 - Vi vil imidlertid presisere at et slikt beregnet utgiftsnivå generelt ikke må oppfattes som en slags fasit på et "riktig" nivå. Beregningene er mer en illustrasjon på hvordan kommunen faktisk har tilpasset seg et forbruksnivå på de aktuelle tjenesteområdene i sum - sammenlignet med hva utgiftsbehovet (ifølge kriteriene i inntektssystemet) og de reelle, frie inntektene ideelt sett skulle tilsi. Dessuten skal det nevnes at frie inntekter ikke omfatter for eksempel utbytteinntekter og annen finansavkastning, og at kriteriene i inntektssystemet ikke inkluderer alle tjenesteområder.
- Vi har i analysene basert oss på endelige/reviderte KOSTRA-data for 2022 og tall for tidligere årganger. For øvrig forutsettes det at kommunen fører regnskapet i henhold til KOSTRA-veilederen. For å få et mest mulig fullstendig bilde av kommunens økonomiske nøkkeltall er det tatt utgangspunkt i KOSTRA-tall for kommunen som konsern.

KOSTRA- og effektivitetsanalyse

– Larvik kommune 2022

- Vi har utarbeidet en KOSTRA- og effektivitetsanalyse som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser, dvs. vi tar hensyn til både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå (målt som korrigerede frie inntekter).
- Våre beregninger viser at Larvik kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde mindreutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på 287,3 mill. kr i 2022. Da er det ikke hensyntatt for at kommunen hadde et *høyere beregnet utgiftsbehov enn «gjennomsnittskommunen» (ca. 1,5 prosent i 2022), eller at kommunen hadde et inntektsnivå som lå ca 11 prosent under landsgjennomsnittet (tilsvarende om lag 365,8 mill. kr i 2022).*
- **Beregningene viser at Larvik kommune samlet sett hadde merutgifter på 21,8 mill. kr i forhold til kommunens «normerte og inntektsjusterte nivå» i 2022.**

Oppsummering KOSTRA- og effektivitetsanalyse. Larvik kommune 2022. Kilde: KOSTRA/KDD, beregninger ved TF

Tjenesteområde	Mer-/mindreforbruk 2022 (mill. kr) sammenlignet med		
	Landsgjennomsnittet	«Normert nivå»	«Normert og inntektsjustert nivå»
Barnehage	-76,3	-37,9	19,7
Administrasjon	-95,6	-79,0	-49,6
Landbruk	-3,4	-2,7	-2,0
Grunnskole	-107,2	-59,3	33,2
Pleie og omsorg	17,1	-142,8	-15,4
Kommunehelse	9,0	10,1	30,3
Barnevern	-3,1	-4,3	12,2
Sosialtjeneste	-27,8	-27,1	-6,7
Sum	-287,3	-343,0	21,8

KOSTRA- og effektivitetsanalyse, Larvik kommune 2022

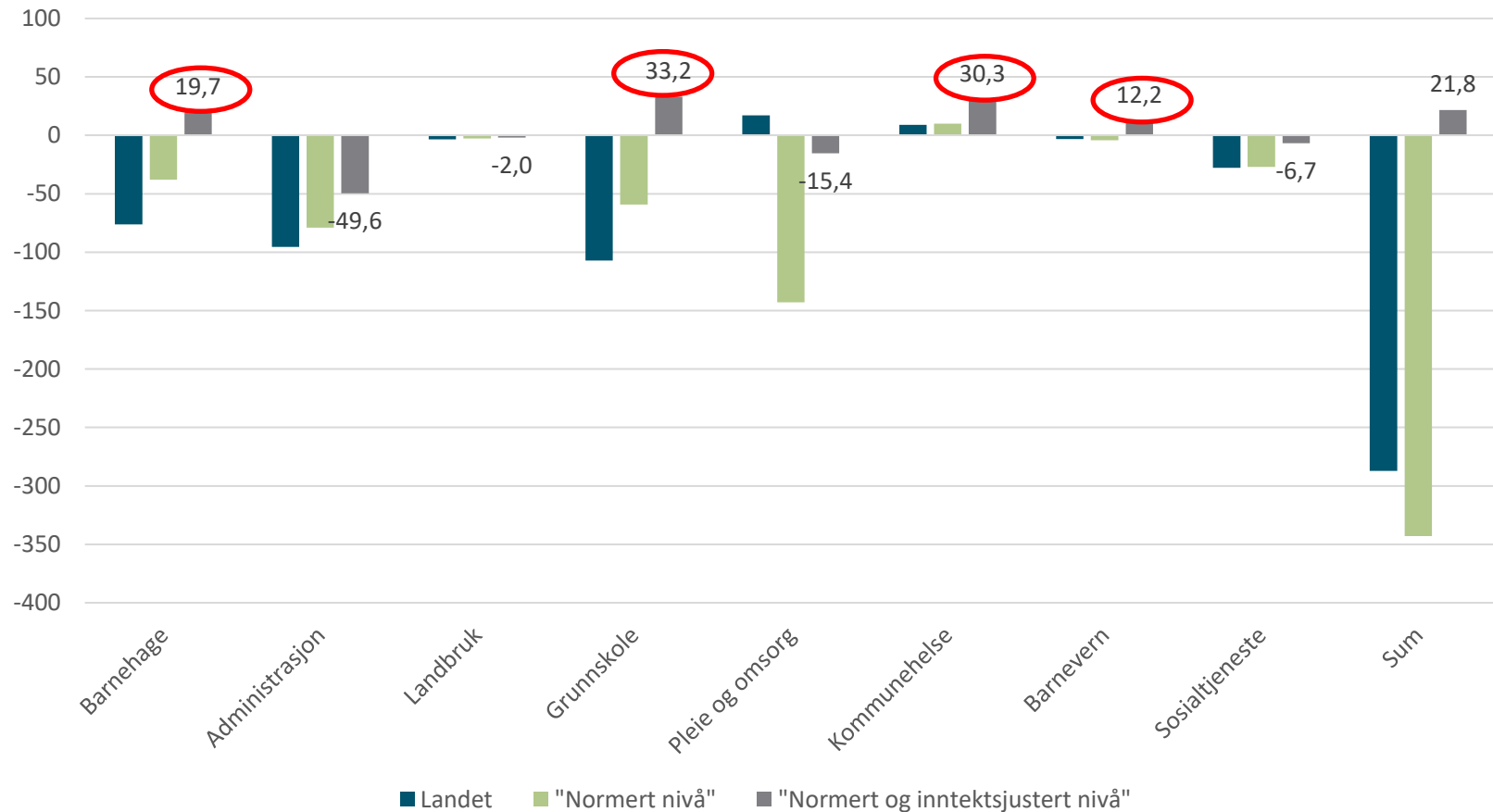
KOSTRA- og effektivitetsanalyse Larvik kommune 2022. Kilde: KOSTRA/KDD, beregninger ved TF

	Beregnet utgiftsbehov 2022	Netto driftsutgifter 2022			Mer-/mindreforbruk sammenlignet med		
		Larvik kommune	Lands- gjennomsnitt	Larvik "normert nivå"	Lands- gjennom- snittet	"Normert nivå"	«Normert og inntektsjust. nivå»
		kr pr innb	kr pr innb	kr pr innb	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr
Barnehage	0,9202	8 385	9 966	9 171	-76,3	-37,9	19,7
Administrasjon	0,9357	3 385	5 367	5 022	-95,6	-79,0	-49,6
Landbruk	0,8918	54	124	110	-3,4	-2,7	-2,0
Grunnskole	0,9377	13 736	15 958	14 964	-107,2	-59,3	33,2
Pleie og omsorg	1,1394	24 137	23 783	27 098	17,1	-142,8	-15,4
Kommunehelse	0,9950	4 611	4 424	4 402	9,0	10,1	30,3
Barnevern	1,0090	2 645	2 710	2 735	-3,1	-4,3	12,2
Sosialtjeneste	0,9952	2 486	3 062	3 047	-27,8	-27,1	-6,7
Sum	1,0147				-287,3	-343,0	21,8

Våre beregninger viser at Larvik kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde mindretgifter i forhold til landsgjennomsnittet på 287,3 mill. kr i 2022. I forhold til kommunens «normerte utgiftsbehov» er det beregnet mindretgifter på 343,0 mill. kr. Dette er hensyntatt kriteriene og vektene i inntektssystemet. Etter justering for et inntektsnivå på 89 prosent av landsgjennomsnittet (tilsvarende om lag 364,8 mill. kr), har vi beregnet et samlet inntektsjustert *merforbruk* på 21,8 mill. kr.

Illustrasjon KOSTRA- og effektivitetsanalyse, Larvik kommune 2022

Mer-/mindreforbruk 2022 (mill. kr) sammenlignet med

KOSTRA og effektivitetsanalyse. Larvik kommune 2022. Mill. kr. Kilde: SSB/KDD/beregninger ved TF

Mer-/mindreforbruk fordelt på aktuelle KOSTRA-funksjoner.

Larvik kommune 2022

- I tabellen på neste side er ressursbruken ytterligere spesifisert. Vi fordeler her mer-/mindreforbruket på aktuelle KOSTRA-funksjoner for de ulike tjenesteområdene.
 - Vi kan dermed få fram hvordan kommunen prioriterer og dimensjonerer innenfor de ulike tjenesteområdene.
- På barnehage og grunnskole kan *merforbruket* i hovedsak tilskrives hhv. KOSTRA-funksjon 201 Barnehage og 202 Grunnskole.
- På kommunehelse kan merforbruket i hovedsak knyttes til KOSTRA-funksjon 233 Forebyggende arbeid helse og sosial og KOSTRA-funksjon 241 Diagnose, behandling og rehabilitering.
- På barnevern kan merforbruket knyttes til KOSTRA-funksjon 252 Barneverntiltak utenfor familien.
- På pleie og omsorg kan *mindreforbruket* i hovedsak knyttes til KOSTRA-funksjon 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende.

Mer-/mindreforbruk fordelt på aktuelle KOSTRA-funksjoner.

Larvik kommune 2022

	Mer-/mindreforbruk 2022 (mill. kr) sammenlignet med		
	Landsgjennomsnittet	"Normert nivå"	"Normert og inntektsjustert nivå"
Barnehage (F201, 211, 221)	-76,3	-37,9	19,7
201 Barnehage	-61,6	-29,3	19,6
211 Styrket tilbud til førskolebarn	-9,2	-5,9	-1,3
221 Barnehagelokaler og skyss	-5,5	-2,7	1,4
Administrasjon og styring (F100, 110, 120, 121, 130)	-95,6	-79,0	-49,6
100 Politisk styring	-7,0	-5,9	-3,9
110 Kontroll og revisjon	-1,7	-1,3	-0,7
120 Administrasjon	-60,4	-48,0	-24,1
121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	-13,6	-12,4	-11,4
130 Administrasjonslokaler	-13,0	-11,4	-9,5
Landbruk (F329)	-3,4	-2,7	-2,0
329 Landbruksforvaltning	-3,4	-2,7	-2,0
Grunnskole (F202, 215, 222, 223)	-107,2	-59,3	33,2
202 Grunnskole	-59,8	-22,7	52,1
215 Skolefritidstilbud	-7,0	-5,6	-3,5
222 Skolelokaler	-39,2	-30,7	-16,9
223 Skoleskyss	-1,2	-0,3	1,5
Pleie og omsorg (F234, 253, 254, 261)	17,1	-142,8	-15,4
234 Aktivisering eldre og funksjonshemmede	6,9	-1,2	5,9
253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	107,9	50,7	107,4
254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	-102,4	-188,3	-132,1
261 Institusjonslokaler	4,7	-4,0	3,4
Kommunehelse (F232, 233, 241)	9,0	10,1	30,3
232 Forebygging - skole- og helsestasjonstjeneste	-14,8	-14,6	-11,9
233 Forebyggende arbeid, helse og sosial	16,4	16,5	20,8
241 Diagnose, behandling, rehabilitering	7,4	8,1	21,3
Barnevern (F244, 251, 252)	-3,1	-4,3	12,2
244 Barneverntjeneste	-5,8	-6,3	-0,8
251 Barneverntiltak i familien	-5,8	-5,9	-4,7
252 Barneverntiltak utenfor familien	8,5	7,9	17,7
Sosialtjeneste (F242, 243, 281)	-27,8	-27,1	-6,7
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	-21,2	-20,9	-15,0
243 Tilbud til personer med rusproblemer	-17,4	-17,3	-15,8
281 Ytelse til livsopphold	10,8	11,1	24,1

KOSTRA- og effektivitetsanalyse, Larvik kommune 2021-2022

KOSTRA- og effektivitetsanalyse Larvik kommune, 2021 og 2022. Mill. kr. Kilde: SSB/KDD/beregninger ved TF

KOSTRA- og effektivitetsanalyse, Larvik kommune

2021-2022

Mer-/mindreforbruk sammenlignet med «normert nivå». Larvik kommune. 2021-2022. Mill. kr. Kilde: KOSTRA/KDD/ beregninger ved TF

	2021	2022	Endring
Barnehage	-27,3	-37,9	-10,7
Administrasjon	-79,1	-79,0	0,1
Landbruk	-1,7	-2,7	-1,1
Grunnskole	-47,9	-59,3	-11,4
Pleie og omsorg	-127,3	-142,8	-15,5
Kommunehelse	24,1	10,1	-14,0
Barnevern	7,9	-4,3	-12,2
Sosialtjeneste	-17,1	-27,1	-10,0
Sum	-268,4	-343,0	-74,6
Inntektsjustering	-314,0	-364,8	-50,8
Sum inntektsjustert	45,5	21,8	-23,8

Netto driftsutgifter i kr per innb. 2021-2022. Kilde: KDD, beregninger ved TF

	Larvik			Landet		
	2021	2022	Endring	2021	2022	Endring
Barnehage	8 200	8 385	2,3 %	9 702	9 966	2,7 %
Administrasjon	3 184	3 385	6,3 %	5 165	5 367	3,9 %
Landbruk	69	54	-21,6 %	117	124	5,5 %
Grunnskole	13 183	13 736	4,2 %	15 141	15 958	5,4 %
Pleie og omsorg	22 037	24 137	9,5 %	21 679	23 783	9,7 %
Kommunehelse	4 968	4 611	-7,2 %	4 502	4 424	-1,7 %
Barnevern	2 378	2 645	11,2 %	2 228	2 710	21,7 %
Sosialtjeneste	2 376	2 486	4,6 %	2 746	3 062	11,5 %

Kostnadsindeks 2021-2022. Larvik kommune. Kilde: KDD/TF

	2021	2022	Endring
Barnehage	0,9040	0,9202	1,6 %
Administrasjon	0,9370	0,9357	-0,1 %
Landbruk	0,8796	0,8918	1,2 %
Grunnskole	0,9369	0,9377	0,1 %
Pleie og omsorg	1,1394	1,1394	0,0 %
Kommunehelse	0,9917	0,9950	0,3 %
Barnevern	0,9937	1,0090	1,5 %
Sosialtjeneste	0,9957	0,9952	0,0 %
Samlet kostnadsindeks	1,0116	1,0147	0,3 %

Netto driftsutgifter 2021-2022 (kr per innb.)

Netto driftsutgifter på sentrale tjenesteområder fordelt på KOSTRA-funksjoner. Kr per innb. 2021-2022. Kilde: KDD/beregninger ved TF

	Larvik			Landet		
	2021	2022	Endring	2021	2022	Endring
Barnehage (F201, 211, 221)	8 200	8 385	2,3 %	9 702	9 966	2,7 %
201 Barnehage	6 941	7 112	2,5 %	8 224	8 390	2,0 %
211 Styrket tilbud til førskolebarn	564	670	18,9 %	816	861	5,5 %
221 Barnehagelokaler og skuss	695	603	-13,3 %	662	716	8,2 %
Administrasjon og styring (F100, 110, 120, 121, 130)	3 184	3 385	6,3 %	5 165	5 367	3,9 %
100 Politisk styring	254	231	-8,9 %	401	377	-6,1 %
110 Kontroll og revisjon	60	72	20,8 %	100	107	6,7 %
120 Administrasjon	2 559	2 748	7,4 %	3 866	4 000	3,5 %
121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	117	112	-4,5 %	359	393	9,5 %
130 Administrasjonslokaler	194	222	14,5 %	438	491	12,0 %
Landbruk (F329)	69	54	-21,6 %	117	124	5,5 %
329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	69	54	-21,6 %	117	124	5,5 %
Grunnskole (F202, 215, 222, 223)	13 183	13 736	4,2 %	15 141	15 958	5,4 %
202 Grunnskole	10 698	11 121	3,9 %	11 798	12 360	4,8 %
215 Skolefritidstilbud	267	313	17,1 %	400	457	14,4 %
222 Skolelokaler	1 961	2 038	3,9 %	2 666	2 851	6,9 %
223 Skoleskuss	257	265	3,1 %	277	289	4,4 %
Pleie og omsorg (F234, 253, 254, 261)	22 037	24 137	9,5 %	21 679	23 783	9,7 %
234 Aktivisering eldre og funksjonshemmede	1 255	1 354	7,9 %	1 094	1 211	10,7 %
253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	9 861	10 749	9,0 %	7 906	8 512	7,7 %
254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	9 742	10 644	9,3 %	11 529	12 767	10,7 %
261 Institusjonslokaler	1 180	1 390	17,8 %	1 150	1 292	12,3 %
Kommunehelse (F232, 233, 241)	4 968	4 611	-7,2 %	4 502	4 424	-1,7 %
232 Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	553	614	11,1 %	861	921	7,0 %
233 Annet forebyggende helsearbeid	1 877	977	-48,0 %	905	637	-29,6 %
241 Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering	2 538	3 020	19,0 %	2 735	2 865	4,8 %
Barnevern (F244, 251, 252)	2 378	2 645	11,2 %	2 228	2 710	21,7 %
244 Barneverntjeneste	759	873	15,0 %	796	994	24,8 %
251 Barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	180	195	8,4 %	289	314	8,9 %
252 Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet	1 440	1 578	9,6 %	1 143	1 402	22,7 %
Sosialtjeneste (F242, 243, 281)	2 376	2 486	4,6 %	2 746	3 062	11,5 %
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	661	724	9,6 %	1 071	1 163	8,6 %
243 Tilbud til personer med rusproblemer	202	177	-12,7 %	502	537	7,1 %
281 Ytelse til livsopphold	1 513	1 585	4,7 %	1 173	1 362	16,0 %

Ressursbruk på andre utvalgte områder

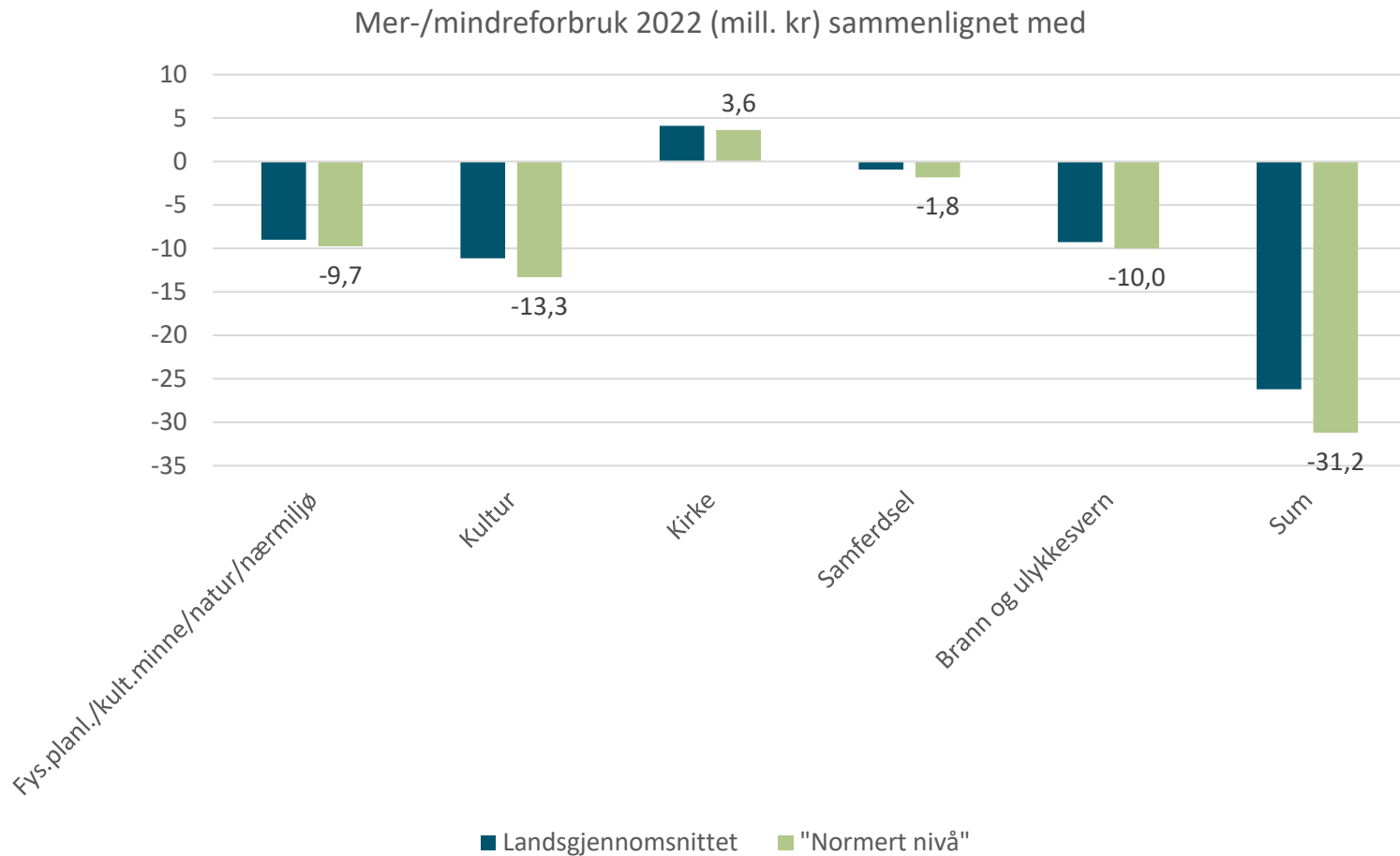
Analyse av ressursbruk på andre utvalgte områder 2022

Ressursbruk på andre utvalgte områder. Larvik kommune 2022. Kilde: KOSTRA, beregninger ved TF

	Netto driftsutgifter 2022 (i kr per innb.)			Mer-/mindreforbruk (mill. kr) sammenlignet med	
	Larvik kommune	Lands- gjennomsnitt	Larvik «normert nivå»	Lands- gjennomsnittet	«Normert nivå»
Fys.planl./kult.minne/natur/nærmiljø	868	1 054	1 070	-9,0	-9,7
Kultur	2 853	3 083	3 129	-11,1	-13,3
Kirke	737	652	661	4,1	3,6
Samferdsel	1 212	1 231	1 249	-0,9	-1,8
Brann og ulykkesvern	824	1 016	1 031	-9,3	-10,0
Sum				-26,2	-31,2

- Vi har også utarbeidet en analyse som illustrerer kommunens ressursbruk på utvalgte områder som ikke inngår i inntektssystemet. I vurderingen av utgiftsnivået for de aktuelle områdene har vi tatt høyde for kommunens samlede beregnede utgiftsbehov.
- Beregningene viser at Larvik kommune på de utvalgte områdene, hadde mindreutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på 26,2 mill. kr i 2022. Dersom vi justerer for kommunens samlede utgiftsbehov (ca. 1,5 prosent over landsgjennomsnittet), viser beregningen et samlet mindreforbruk på 31,2 mill. kr.

Illustrasjon av ressursbruk på andre utvalgte områder

Ressursbruk på andre utvalgte områder. Larvik kommune 2022. Mill. kr. Kilde: SSB/KDD/beregninger ved TF

Mer-/mindreforbruk fordelt på aktuelle KOSTRA-funksjoner. Larvik kommune 2022

Illustrasjon av ressursbruk på utvalgte områder utenfor IS. Larvik kommune 2022. Mill. kr. Kilde: KDD/beregninger ved TF

	Netto driftsutgifter 2022 (kr per innb.)		Mer-/mindreforbruk 2022 (mill. kr) sammenlignet med	
	Larvik	Landet	Landet	"Normert nivå»
Fys.planl./kult.minne/natur/nærmiljø	868	1 054	-9,0	-9,7
301 Plansaksbehandling	187	314	-6,1	-6,3
302 Bygge- delings- og seksjoneringsarbeid	88	92	-0,2	-0,2
303 Kart og oppmåling	89	109	-0,9	-1,0
335 Rekreasjon i tettsted	354	321	1,6	1,4
360 Naturforvaltning og friluftsliv	120	190	-3,4	-3,5
365 Kulturminnevern	28	28	0,0	0,0
Kultur	2 853	3 083	-11,1	-13,3
231 Aktivitetstilbud barn og unge	206	298	-4,5	-4,7
370 Bibliotek	348	339	0,4	0,2
373 Kino	152	12	6,8	6,8
375 Muséer	251	128	5,9	5,8
377 Kunstformidling	7	187	-8,7	-8,8
380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	314	263	2,5	2,3
381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	353	793	-21,3	-21,8
383 Musikk- og kulturskoler	222	328	-5,1	-5,3
385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kultur- og idrettsbygg	590	357	11,2	11,0
386 Kommunale kulturbygg	410	378	1,5	1,2
Kirke	737	652	4,1	3,6
390 Den norske kirke	763	548	10,3	9,9
393 Gravplasser og krematorier	-26	103	-6,2	-6,3
Samferdsel	1 212	1 231	-0,9	-1,8
330 Samferdselsbedrifter/transporttiltak	0	-184	8,9	9,0
332 Kommunale veier	1 212	1 415	-9,8	-10,8
Brann og ulykkesvern	824	1 016	-9,3	-10,0
338 Forebygging av branner og andre ulykker	11	100	-4,3	-4,4
339 Beredskap mot branner og andre ulykker	813	916	-5,0	-5,6

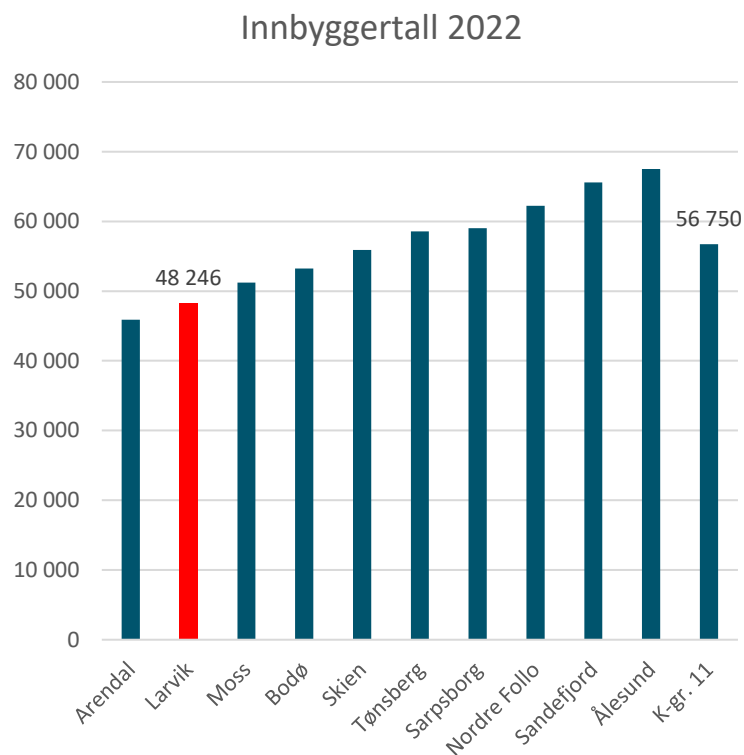
Ressursbruk i sammenlignbare kommuner

«Utgiftskorrigerede netto driftsutgifter» 2022 – sammenligning mot aktuelle referansekommuner og KOSTRA-gruppe 11

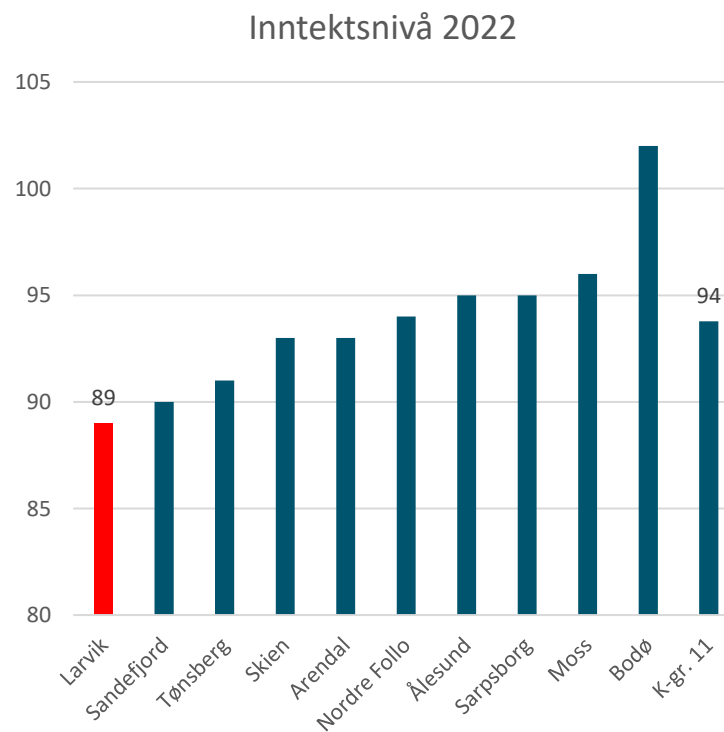
- For å gjøre sammenligninger mot enkeltkommuner og kommunegrupper mer reelle, har vi justert kommunenes utgiftsnivå på bakgrunn av beregnet utgiftsbehov. Kommuner med et beregnet utgiftsbehov over landsgjennomsnittet vil få justert ned utgiftene sine, mens kommuner med et beregnet utgiftsbehov under landsgjennomsnittet vil få justert opp utgiftene sine.
- Denne «omregningen» gjør vi for å kunne sammenligne utgiftsnivået mellom kommuner på et mer robust og trygt grunnlag. For 2022-dataene har vi omregnet ved å basere oss på kriteriene og delkostnadsnøklerne brukt i inntektssystemet for aktuelt år.
- I tillegg bør hensyntas at kommunene har ulikt inntektsnivå, målt som korrigerede frie inntekter (inkl. e-skatt, konsesjonskraftinnt., havbruksfond og fordel DA).

Analyse av ressursbruk i sammenlignbare kommuner 2022

- I KOSTRA fom. 2020 er Larvik plassert i kommunegruppe 11, dvs. kommuner med 45.000 til 74.999 innbyggere. Under er vist innbyggertall og inntektsnivå for de aktuelle kommunene i KOSTRA-gruppe 11.

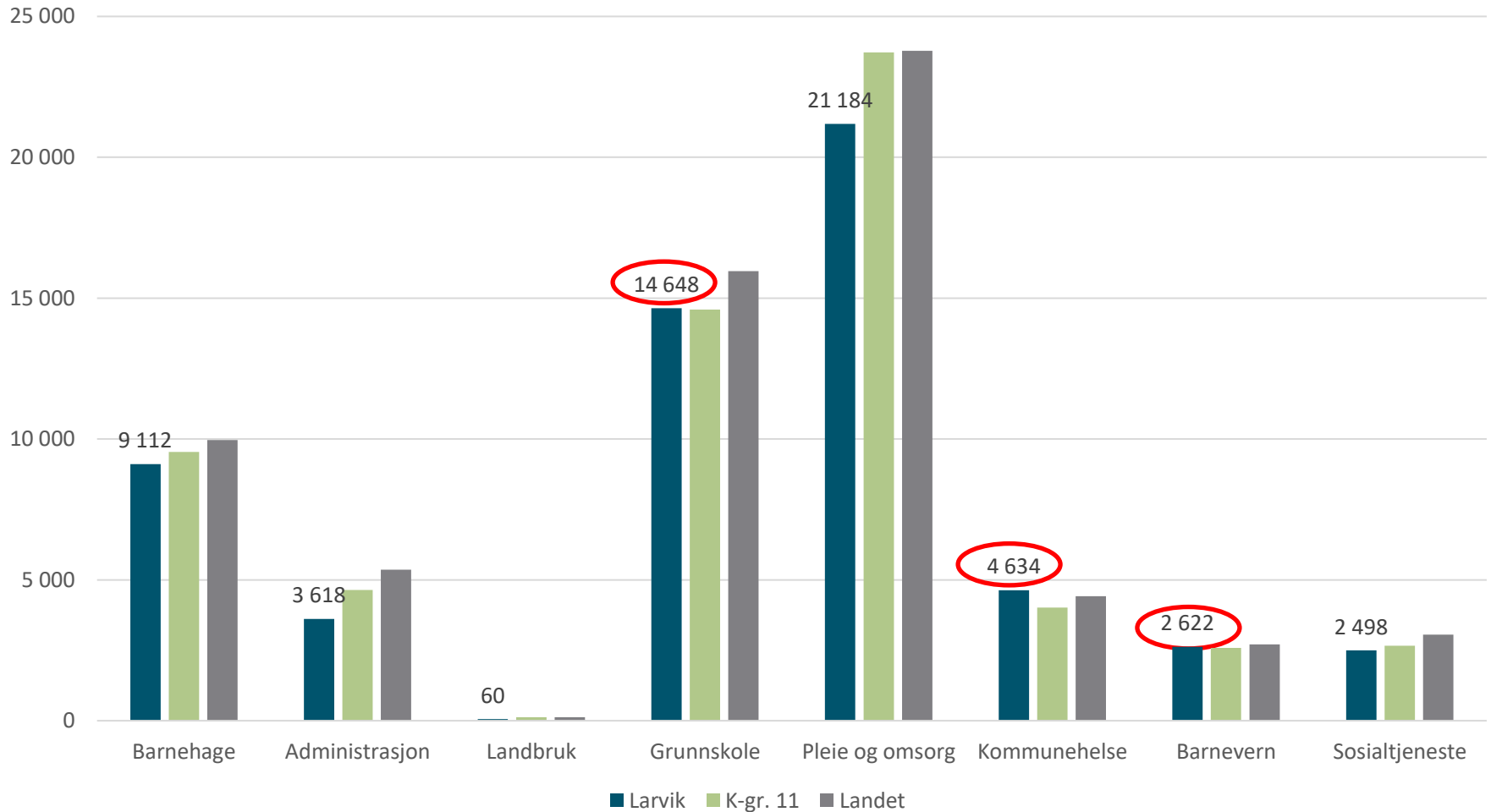

Innbyggertall 2022. Kilde: SSB

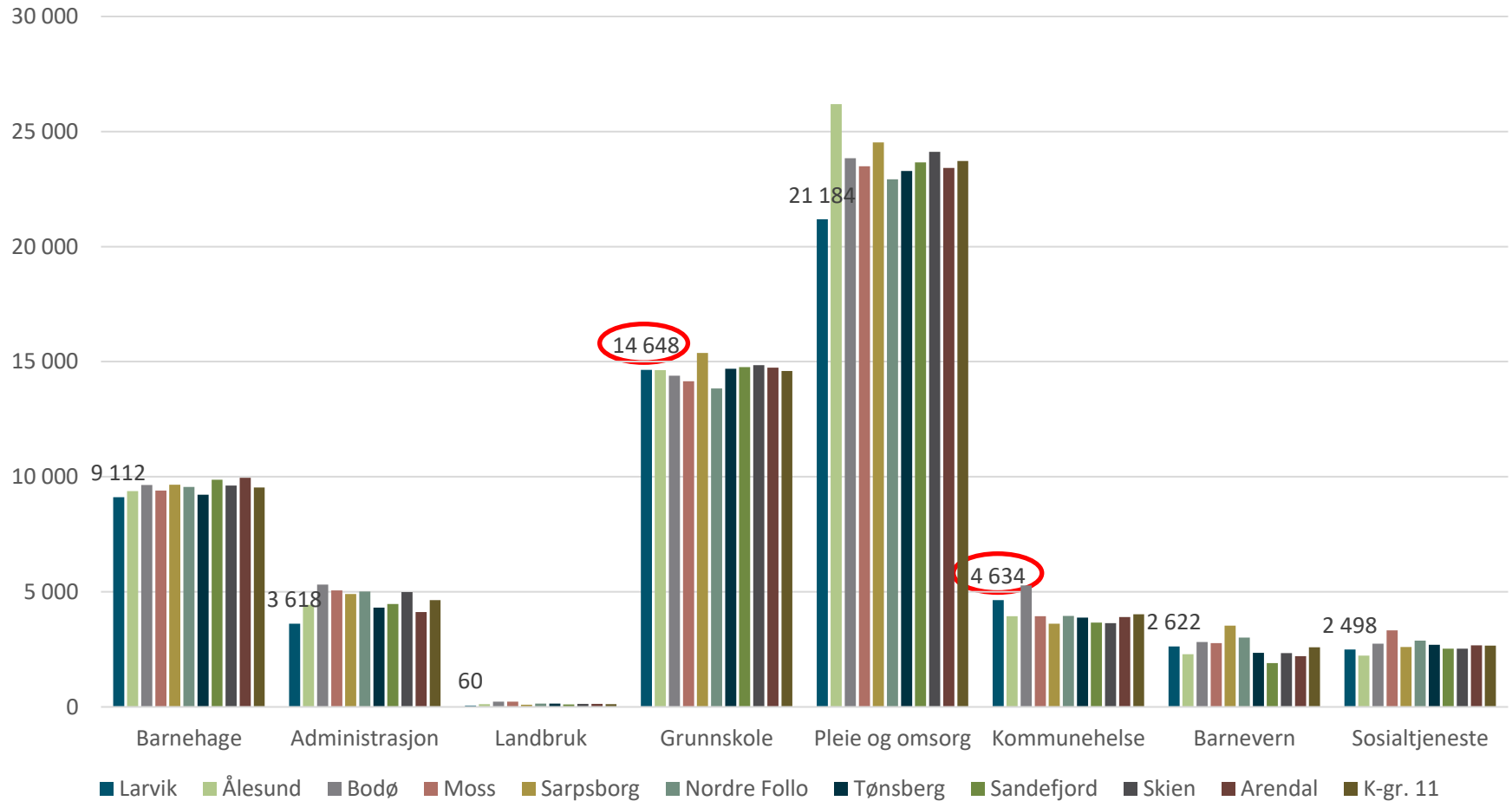
Korrigerte frie inntekter 2022. I pst av landsgjennomsnittet. Kilde: KDD

Ressursbruk på sentrale tjenesteområder 2022

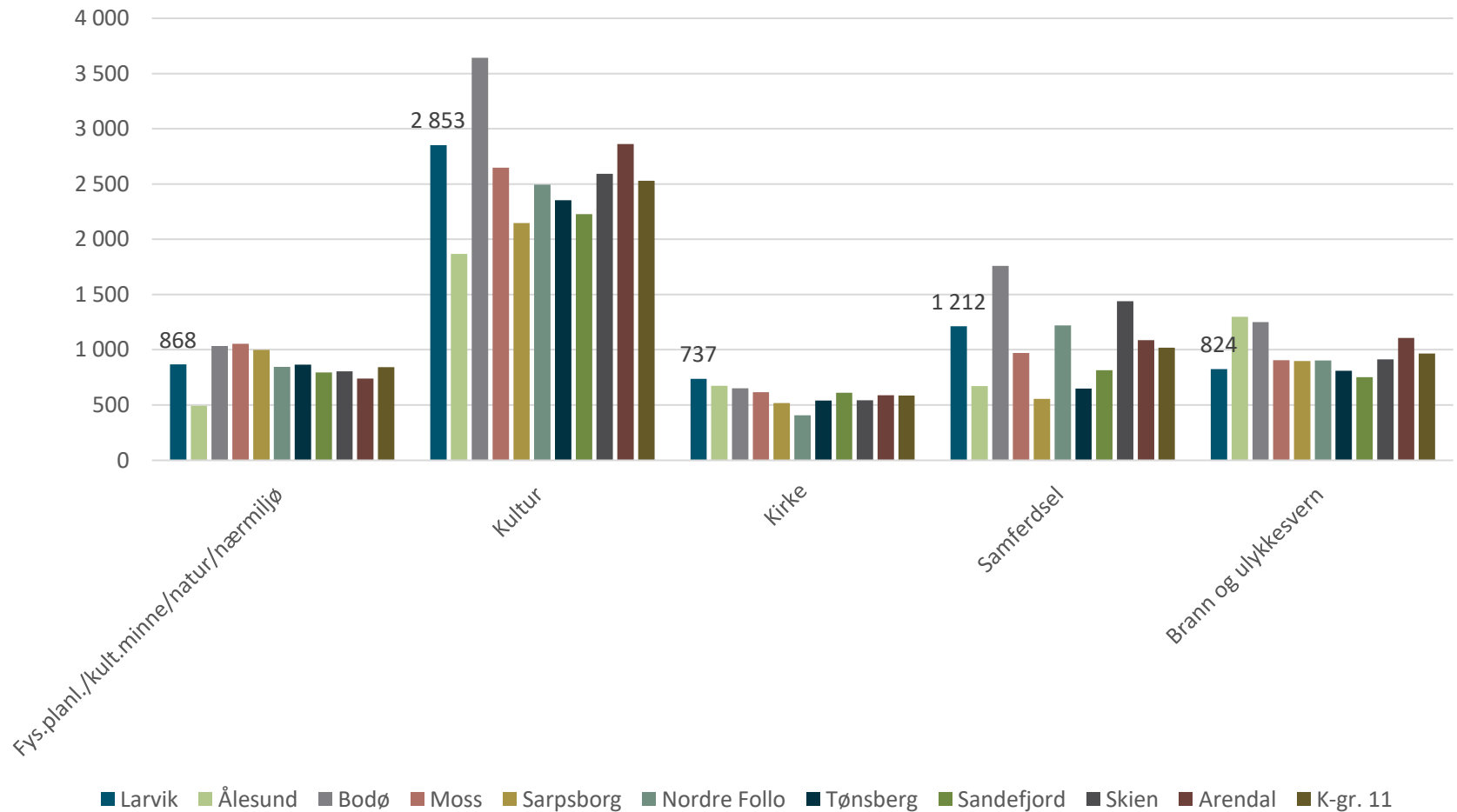
Behovskorrigerede netto driftsutgifter i kr per inn. Sentrale tjenesteområder 2022. Kilde: SSB/KDD/beregninger ved TF

Ressursbruk på sentrale tjenesteområder 2022

Behovskorrigerte netto driftsutgifter i kr per inn. Sentrale tjenesteområder 2022. Kilde: SSB/KDD/beregninger ved TF

Ressursbruk på andre områder 2022

Netto driftsutgifter i kr per innb. Andre utvalgte områder 2022. Kilde: SSB/KDD/beregninger ved TF

Analyse av framtidig tjenestebehov

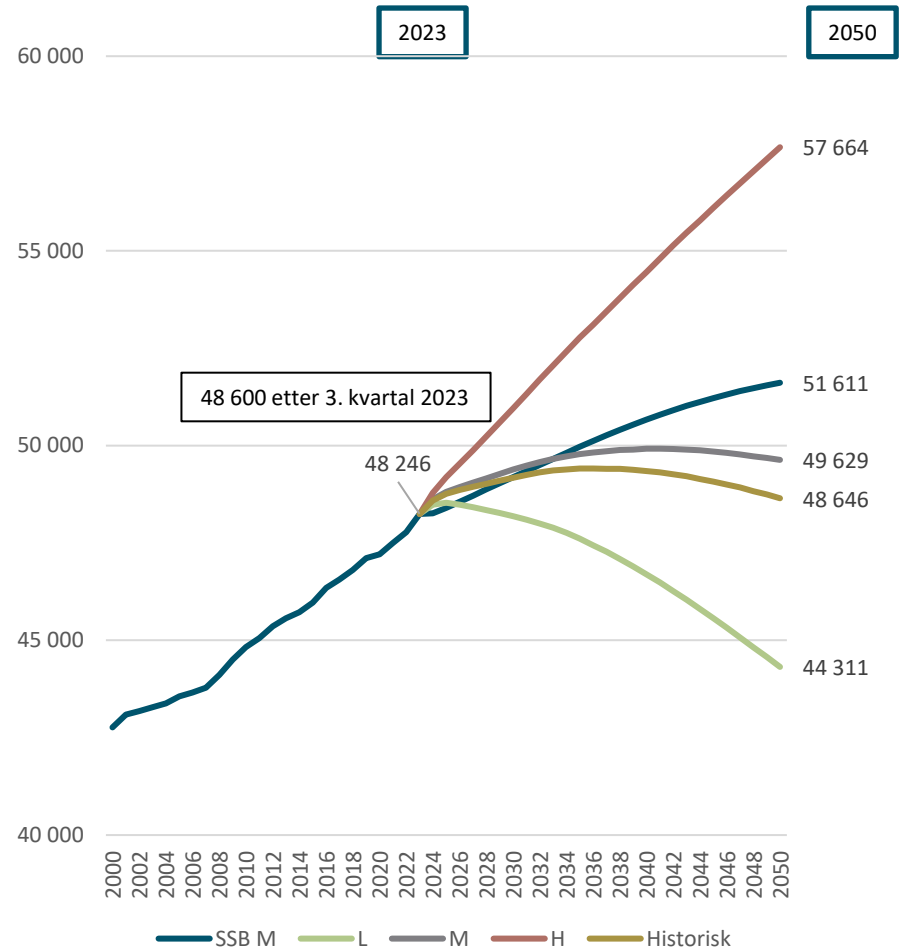
Oppsummering framtidig tjenestebehov

- Framtidig økte demografikostnader vil i all hovedsak vil være knyttet til de eldre aldersgruppene og tjenesteområdet pleie og omsorg.
 - Det er anslått en lavere andel barn og unge og en høyere andel eldre.
- Vi har også sett på framtidig forsørgerbyrde og behov for kommunale årsverk på barnehage, grunnskole og pleie og omsorg.
 - Framskrivningene viser at forsørgerbyrden vil øke betydelig i årene framover. Det vil altså bli færre personer i yrkesaktiv alder bak hver pensjonist.
 - Framskrivningene viser relativt liten endring i behov for årsverk innen barnehage og grunnskole, og kraftig økt behov for årsverk innen pleie og omsorg.
 - H-scenariet vil gi lavest framtidig behov (målt per 1000 innbyggere i arbeidsfør alder), sett i forhold til de to andre scenariene.

Befolkningsprognoser

Befolkningsprognoser fra Telemarksforskning (2023)

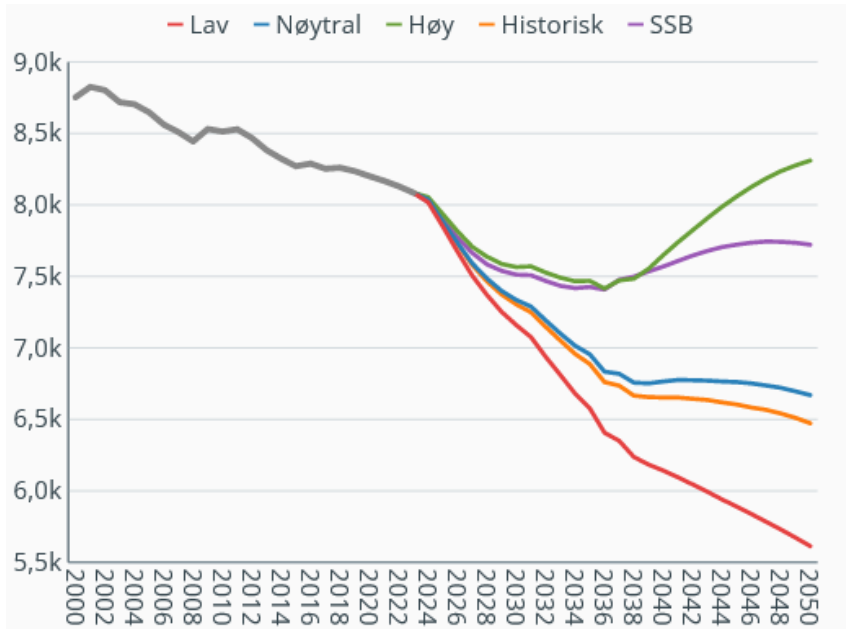
- Befolkningsprognosene fra Telemarksforskning er et nyttig supplement til SSBs framskrivinger og gir alternative perspektiver på den framtidige utviklingen. Framskrivningene er basert på ulike verdier av attraktivitet for bosetting og næringsliv. Hensikten er å få fram mulighetsrommet for befolkningsvekst, altså hvor mye folketallsveksten kan påvirkes lokalt. Attraktivitetsverdiene er hentet fra analyser av attraktivitet for de ti siste årene. Alle scenariene tar utgangspunkt i at SSBs framskrivning for nasjonal befolkningsvekst skal bli som i hovedalternativet, men tar hensyn til ulike verdier av attraktiviteten for kommunen.
 - Vi har ulike scenarier for utviklingen av folketallet i kommunen, alt etter hvor høy attraktivitet kommunen har i framtiden. Et scenario er at en lykkes med å skape høy og positiv attraktivitet for både bosetting og næringsliv (H). Vi har også et scenario der den framtidige attraktiviteten er lav (L). Forskjellen mellom scenariet med høy og lav attraktivitet vil vise hvilket mulighetsrom det er for framtidig befolkningsutvikling. Et naturlig scenario er at attraktiviteten er akkurat som middels (M). Det vil gi en vekst i tråd med det som er forventet ut fra de strukturelle forholdene. Det betyr at både flyttetallene og arbeidsplassveksten i næringslivet er lik forventet verdi. For mange kommuner kan en slik forventet utvikling være svakere enn det SSB (MMMM) legger til grunn. Et siste scenario er at attraktiviteten for kommunen blir den samme i framtiden som gjennomsnittet for de siste ti årene.
 - Larvik har hatt relativt svak attraktivitet for bosetting de siste ti årene. Hvis Larvik skulle bli en kommune som var middels attraktiv i fremtiden, vil folketallet øke noe fram mot 2050. Scenariet med høy attraktivitet viser at det er et potensial for befolkningsvekst, men da må en lykkes i å skape en høy attraktivitet for både bosetting og næringsliv.

Befolkningsprognoser fra Telemarksforskning 2023-2050. Larvik kommune. Kilde: SSB/TF

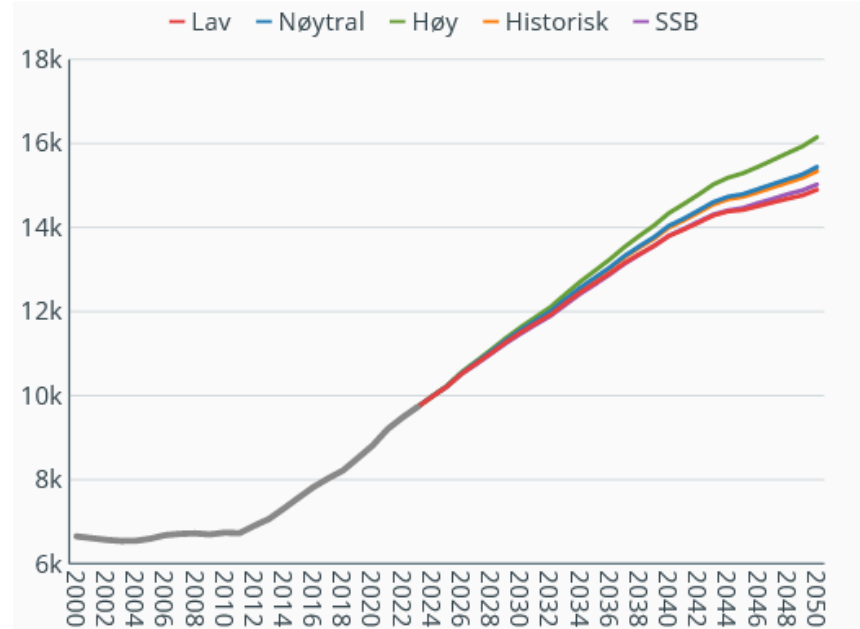
Befolkningsframskrivninger fra Telemarksforsking (2023)

0-15 år

Utvikling i antall innbyggere i aldersgruppen 0-15 år i Larvik kommune.

67 år og eldre

Utvikling i antall innbyggere i aldersgruppen 67 år og eldre i Larvik kommune.

Befolkningsprognoser fra Telemarksforsking 2023-2040

- I tabellen er vist framtidig utvikling i ulike aldersgrupper med bruk av TFs framskrivingsalternativer fram til 2040.
- I lav-alternativet anslås en befolkningsendring på -3,2 prosent fra 2023 til 2040, mens det høy-alternativet anslås en endring på 12,9 prosent. I M-alternativet anslås den totale befolkningsendringen å bli 3,5 prosent.
- I aldersgruppene 0–66 år er det anslått en utvikling på mellom -14,6 prosent og 4,1 prosent, mens det i aldersgruppene 67 år og eldre er anslått en utvikling på mellom 41,9 prosent og 47,5 prosent.
- Scenariene skiller seg relativt lite når det gjelder utviklingen i antall eldre, fordi eldre personer sjelden flytter mellom kommuner. I alle scenariene er det anslått en lavere andel barn og unge og en høyere andel eldre.
- Hvilken betydning dette får for det framtidige utgiftsbehovet for de ulike tjenesteområdene, omtales nærmere i neste avsnitt.

Personer i ulike aldersgrupper 2023 og 2040. Prosentvis endring 2023-2040. Larvik kommune.
Kilde: TF

	2023	2040			%endring 2023-2040		
		L	M	H	L	M	H
0-5 år	2 687	2 098	2 396	2 829	-21,9	-10,8	5,3
6-15 år	5 398	4 044	4 369	4 820	-25,1	-19,1	-10,7
16-66 år	30 437	26 752	29 116	32 468	-12,1	-4,3	6,7
67-79 år	7 108	8 356	8 563	8 825	17,6	20,5	24,2
80-89 år	2 113	4 290	4 326	4 364	103,0	104,7	106,5
90 år og eldre	503	1 152	1 152	1 152	129,0	129,0	129,0
Sum	48 246	46 692	49 922	54 458	-3,2	3,5	12,9
0-66 år	38 522	32 894	35 881	40 117	-14,6	-6,9	4,1
67 år og eldre	9 724	13 798	14 041	14 341	41,9	44,4	47,5
80 år og eldre	2 616	5 442	5 478	5 516	108,0	109,4	110,9

Befolkningsprognoser fra Telemarksforskning 2023-2027

Befolkningsframskrivinger, Larvik kommune 2023-2027. TF alt. M. Kilde: SSB

	2023	2024	2025	2026	2027
0-5 år	2 687	2 617	2 560	2 439	2 423
6-15 år	5 398	5 419	5 323	5 294	5 168
16-66 år	30 437	30 613	30 708	30 666	30 665
67-79 år	7 108	7 322	7 402	7 551	7 569
80-89 år	2 113	2 161	2 325	2 488	2 719
90 år og eldre	503	492	491	498	505
Totalt	48 246	48 624	48 809	48 936	49 049
0-66 år	38 522	38 649	38 591	38 399	38 256
67 år og eldre	9 724	9 975	10 218	10 537	10 793

Befolkningsframskrivinger, Larvik kommune 2023-2027.
Indeksert utvikling 2023=100. TF alt M. Kilde: SSB

	2023	2024	2025	2026	2027
0-5 år	100	97	95	91	90
6-15 år	100	100	99	98	96
16-66 år	100	101	101	101	101
67-79 år	100	103	104	106	106
80-89 år	100	102	110	118	129
90 år og eldre	100	98	98	99	100
Totalt	100	101	101	101	102
0-66 år	100	100	100	100	99
67 år og eldre	100	103	105	108	111

- Fra 2023 til 2027 anslår Telemarksforskning (M) en befolkningsendring for Larvik kommune på ca. 2 prosent. Det er betydelig variasjon i anslått endring innen de ulike aldersgruppene.
 - I aldersgruppene 0-66 år er det anslått en endring på ca. - 1 prosent, mens det i aldersgruppene over 67 år er anslått en endring på ca. 11 prosent.

Framtidig utgiftsbehov

Demografikostnader

- Vi har utarbeidet en analyse som illustrerer hvordan befolkningsframskrivingene vil påvirke kommunens framtidige kostnader og utgiftsbehov. Vi har beregnet demografikostnadene totalt og fordelt på ulike aldersgrupper og tilhørende tjenesteområder i kommunen. Vi tar utgangspunkt i nye, oppdaterte befolkningsframskrivinger fra Telemarksforskning.
- I beregningen av demografikostnadene baserer vi oss på det samme opplegget som Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi (TBU) benytter. Anslagene er basert på uendret standard, dekningsgrad og effektivitet i tjenesteytingen, og er et uttrykk for hva det vil koste kommunen å bygge ut tjenestetilbudet for å holde tritt med befolkningsutviklingen.
 - TBU estimerer at den demografiske utviklingen i 2023 vil medføre merutgifter (demografikostnader) for kommunene på om lag 3,6 mrd. i 2024. Utgiftsberegningene er basert på hovedalternativet (MMMM) fra de siste befolkningsframskrivingene fra SSB. Merutgiftene som må finansieres av de frie inntektene, vil med hovedalternativet kunne anslås til om lag 3,0 mrd. kr for 2024. Det understrekes at utgiftsberegningene er beheftet med stor usikkerhet.
- Demografikostnadene vil gjenspeiles gjennom inntektene fra staten, og analysen vil slik sett gi en indikasjon på hvilke økonomiske rammebetingelser kommunen vil ha for å håndtere framtidig befolkningsutvikling og endret utgiftsbehov.

Demografikostnader 2023– oppdaterte beregninger

Demografikostnader 2023– oppdaterte beregninger. Larvik kommune. Kilde: SSB/TBU/beregninger TF

	Endring i folketall 2022		Mer-/mindreutgifter 2023 (mill. kr)
	Personer	%	
0-5 år	-40	-1,5	-13,9
6-15 år	-5	-0,1	-0,9
16-66 år	267	0,9	6,5
67-79 år	252	3,7	16,1
80-89 år	-34	-1,6	-7,3
90 år og eldre	29	6,1	12,3
Sum	469	1,0	12,9

	2023 (mill. kr)
Barnehage	-12,8
Grunnskole	-0,8
Pleie og omsorg	22,0
Kommunehelse	2,7
Barnevern	-0,2
Sosialtjeneste	1,9
Sum	12,9

- Basert på den faktiske befolkningsutviklingen i 2022 får Larvik kommune beregnet merutgifter på 12,9 mill. kr for 2023. Vekst i aldersgruppene 67-79 år og 90 år og eldre trekker spesielt i retning av økte demografikostnader for Larvik kommune i 2023.

Demografikostnader 2024 (uavhengig av finansiering)

Demografikostnader 2024. TF alt M. Larvik kommune. Kilde: SSB/TBU/beregninger TF

	Anslått endring i folketall 2023		Mer-/mindreutgifter 2024 (mill. kr)
	Personer	%	
0-5 år	-70	-2,6	-7,0
6-15 år	21	0,4	4,1
16-66 år	176	0,6	4,1
67-79 år	214	3,0	14,2
80-89 år	48	2,3	10,6
90 år og eldre	-11	-2,2	-5,1
Sum	378	0,8	20,9

	2024 (mill. kr)
Barnehage	-5,0
Grunnskole	3,5
Pleie og omsorg	19,4
Kommunehelse	2,4
Barnevern	-0,8
Sosialtjeneste	1,5
Sum kommune	20,9

- På bakgrunn av TFs framskrivninger for 2023, er det beregnet at Larvik kommune kan få merutgifter på 20,9 mill. kr for 2024. Vekst i aldersgruppene 67-79 år og 80-89 år trekker spesielt i retning av økte demografikostnader for Larvik kommune i 2024.

Demografikostnader for perioden 2024-2027

Demografikostnader 2024-2027. TF alt. M. Larvik kommune. Faste mill. 2023-kr.
Uavhengig av finansiering. Kilde: SSB/TBU/beregninger ved TF

	2024	2025	2026	2027	2024-2027
0-5 år	-7,0	-15,8	-34,5	-4,8	-62,1
6-15 år	4,1	-18,5	-5,6	-24,3	-44,4
16-66 år	4,1	2,4	-0,5	0,2	6,2
67-79 år	14,2	5,3	9,9	1,2	30,7
80-89 år	10,6	36,1	35,9	50,9	133,5
90 år og eldre	-5,1	-0,5	3,2	3,2	0,9
Sum	20,9	9,0	8,5	26,4	64,9

Demografikostnader 2024-2027. TF alt. M. Larvik kommune. Faste mill. 2023-kr.
Frie inntekter. Kilde: SSB/TBU/beregninger ved TF

	2024	2025	2026	2027	2024-2027
0-5 år	-6,1	-14,0	-30,5	-4,3	-54,9
6-15 år	3,5	-15,9	-4,8	-20,9	-38,2
16-66 år	3,5	2,0	-0,4	0,2	5,4
67-79 år	11,6	4,3	8,1	1,0	24,9
80-89 år	8,7	29,7	29,5	41,8	109,6
90 år og eldre	-4,1	-0,4	2,6	2,6	0,8
Sum	17,0	5,7	4,4	20,5	47,6

Demografikostnader 2024-2027. TF alt. M. Larvik kommune. Faste mill. 2023-kr.
Uavhengig av finansiering. Kilde: SSB/TBU/beregninger ved TF

	2024	2025	2026	2027	2024-2027
Barnehage	-5,0	-14,2	-31,1	-4,3	-54,7
Grunnskole	3,5	-16,1	-4,9	-21,1	-38,6
Pleie og omsorg	19,4	38,9	44,5	51,9	154,7
Kommunehelse	2,4	1,9	2,2	1,9	8,3
Barnevern	-0,8	-2,1	-2,0	-2,0	-6,8
Sosialtjeneste	1,5	0,6	-0,3	0,1	1,9
Sum	20,9	9,0	8,5	26,4	64,9

Demografikostnader 2024-2027. TF alt. M. Larvik kommune. Faste mill. 2023-kr.
Frie inntekter. Kilde: SSB/TBU/beregninger ved TF

	2024	2025	2026	2027	2024-2027
Barnehage	-4,4	-12,6	-27,5	-3,9	-48,4
Grunnskole	3,0	-13,8	-4,2	-18,2	-33,2
Pleie og omsorg	15,9	31,9	36,4	42,6	126,8
Kommunehelse	1,9	1,5	1,7	1,5	6,7
Barnevern	-0,7	-1,8	-1,8	-1,7	-6,0
Sosialtjeneste	1,2	0,5	-0,2	0,1	1,6
Sum	17,0	5,7	4,4	20,5	47,6

Anslag for demografikostnader uavhengig av finansiering og for frie inntekter

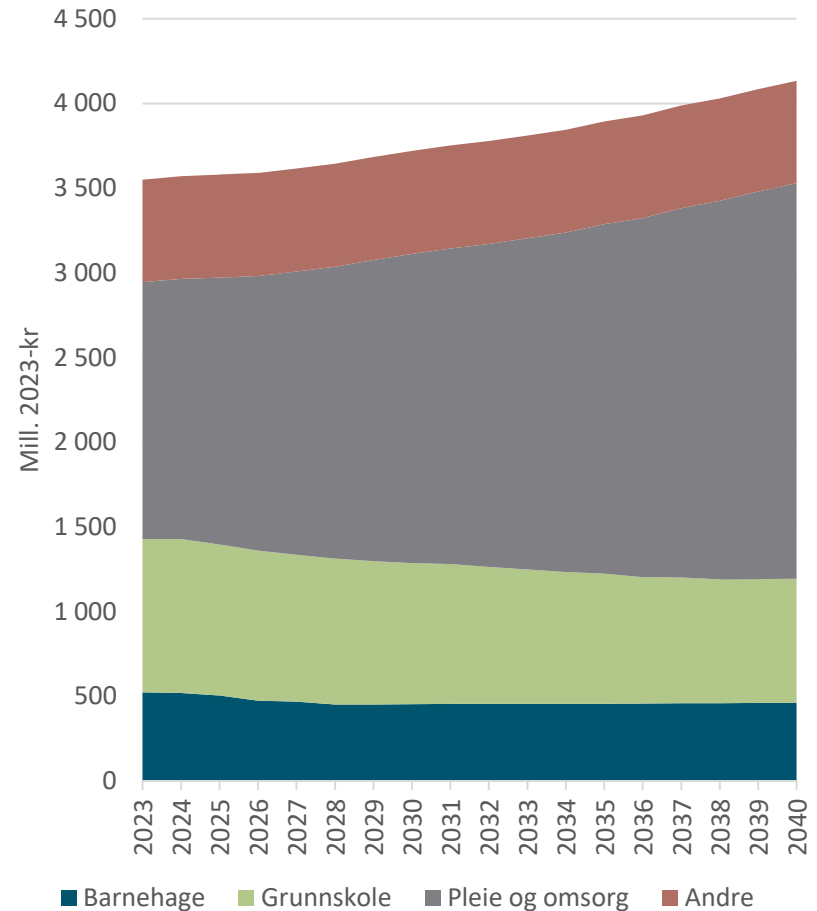
TBU har tidligere kun beregnet demografikostnader som vil belaste kommunenes samlede inntekter (brutto). Den reelle belastningen på de frie inntektene vil være lavere som følge av at noen av de anslåtte utgiftene vil bli dekket gjennom gebyrer og øremerkede tilskudd og andre inntekter. I utvalgets demografiberegninger gis det nå anslag både på hvordan den demografiske utviklingen påvirker kommunenes samlede utgifter, uavhengig av hvordan tjenestene finansieres, og på hvordan demografiutviklingen påvirker utgiftene knyttet til finansiering gjennom de frie inntektene (netto).

Oppsummering demografikostnader 2024-2027

- I perioden 2024-2027 anslås Larvik kommune å få økte demografikostnader på 64,9 mill. kr.
 - Færre barn og unge i aldersgruppene 0-5 år og 6-15 år trekker isolert sett i retning av reduserte utgifter til barnehage og grunnskole. Flere eldre i aldersgruppene over 67 år bidrar isolert sett til økte utgifter til pleie- og omsorgstjenestene.
- Framtidige økte demografikostnader vil i all hovedsak være knyttet til de eldre aldersgruppene og tjenesteområdet pleie og omsorg.

Demografikostnader fram til 2040

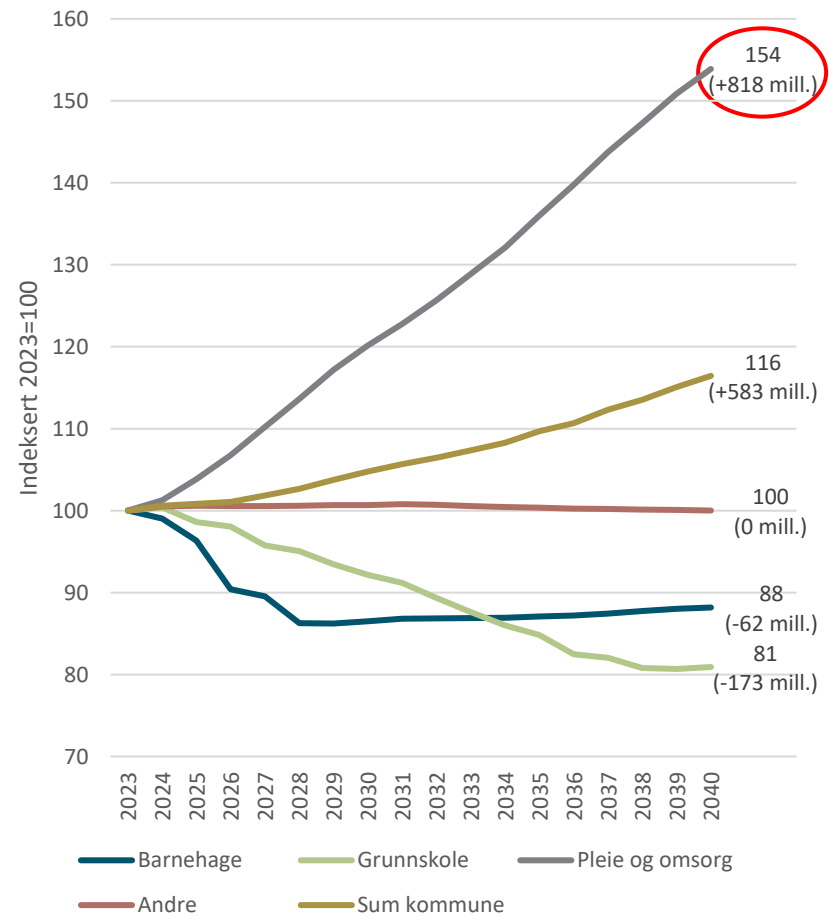
- Vi begynner med å se på hvordan utviklingen i utgiftsbehov på ulike tjenesteområder anslås å bli fram mot 2040. I figuren er framtidig beregnede demografikostnader fordelt på ulike tjenesteområder for kommunen. Framskrivningene er basert på M-scenariet fra TF.
- Av figuren kan vi se at framtidige økte demografikostnader i all hovedsak vil kunne knyttes til tjenesteområdet pleie og omsorg.

Beregnet utgiftsbehov på ulike sentrale tjenesteområder 2023-2040. TF alt. M. Larvik kommune. Faste mill. 2023-kr. Kilde: TBU/beregninger ved TF

Demografikostnader fram til 2040 (forts.)

- Figuren viser utvikling i beregnet utgiftsbehov for ulike sentrale tjenesteområder fra 2023 til 2040.
- Samlet sett er kommunens utgiftsbehov anslått å øke med ca. 16 prosent i perioden. På pleie og omsorg er utgiftsbehovet anslått å øke med ca. 54 prosent. På barnehage og grunnskole er utgiftsbehovet anslått og reduseres med hhv. ca. 12 prosent og 19 prosent. På områdene helse, barnevern og sosialtjeneste (andre i figuren) er utgiftsbehovet anslått uendret.

Utvikling i beregnet utgiftsbehov ulike sentrale tjenesteområder 2023-2040. Indeksert utvikling, 2023=100. TF alt M. Larvik kommune. Kilde: TBU/beregninger ved TF

Demografikostnader fram til 2040 (forts.)

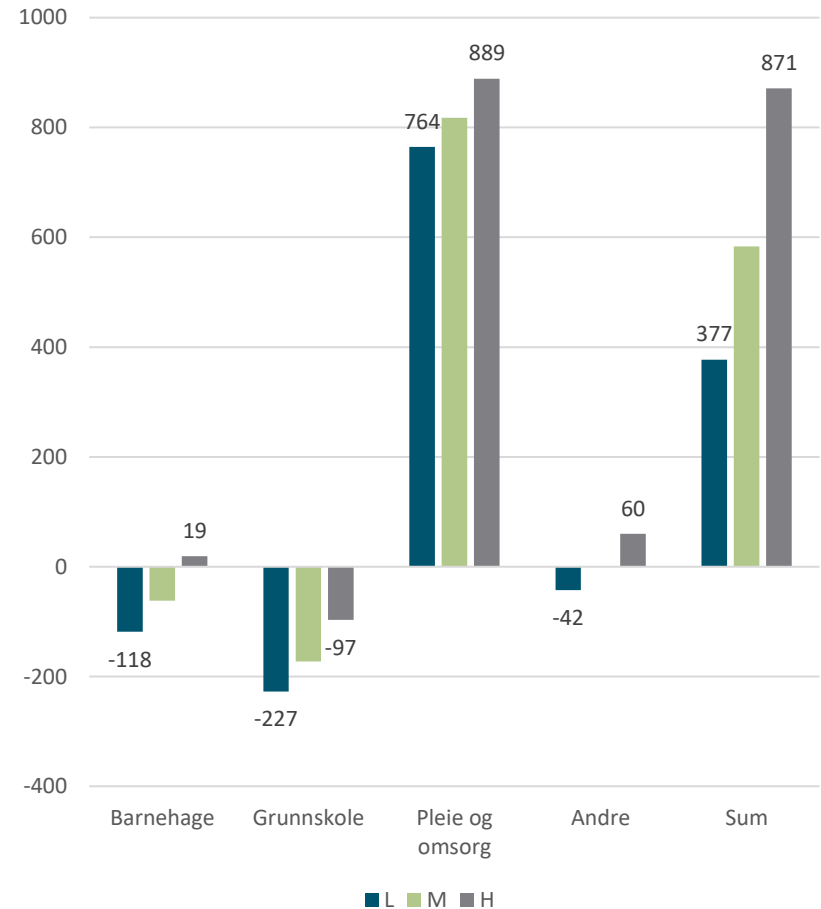
- I tabellen er vist akkumulerte demografikostnader for perioden 2024-2040, basert på de ulike scenariene for befolkningsutvikling fra TF.
- De tre framskrivingsalternativene anslår demografikostnader på mellom 377 mill. kr i det pessimistiske scenariet (L) og 871 mill. kr i det optimistiske scenariet (H).
 - For aldersgruppene under 66 år er det anslått demografikostnader på mellom -486 mill. kr (L-alternativet) og -39 mill. kr (H-alternativet).
 - I aldersgruppene 67 år og eldre er det i alle scenariene anslått økte demografikostnader. Det vil si mellom 863 mill. kr (L-alternativet) og 911 mill. kr (H-alternativet).

*Beregnete demografikostnader 2024-2040 knyttet til den demografiske utviklingen. Aldersgrupper. Larvik kommune. Akkumulert. Faste mill. 2023-kr.
Kilde: TBU/beregninger ved TF*

	L	M	H
0-5 år	-134,6	-70,1	23,4
6-15 år	-261,4	-198,7	-111,6
16-66 år	-90,0	-32,6	48,9
67-79 år	83,1	96,8	114,3
80-89 år	479,6	487,5	495,9
90 år og eldre	300,4	300,4	300,4
Sum	376,9	583,3	871,1
0-66 år	-486,0	-301,4	-39,4
67 år og eldre	863,0	884,7	910,5

Demografikostnader fram til 2040 (forts.)

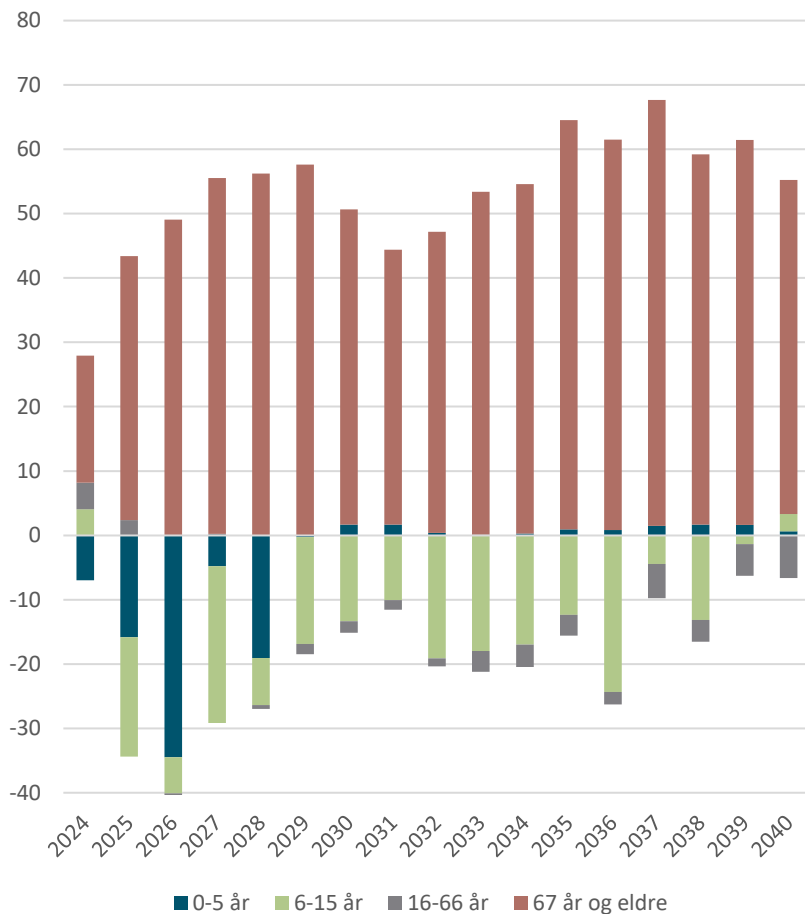
- Figuren viser beregnede demografikostnader for de ulike sentrale tjenesteområdene for perioden 2024–2040.
 - For området barnehage er det anslått demografikostnader på mellom -118 mill. kr (L) og +19 mill. kr (H).
 - For grunnskole ligger kostnadsanslaget på mellom -227 mill. kr (L) og -97 mill. kr (H)
 - Anslaget for pleie og omsorg ligger på mellom +764 mill. kr (L) og +889 mill. kr (H).
 - På områdene helse, barnevern og sosialtjeneste (andre i figuren) er det anslått demografikostnader på mellom -42 mill. kr (L) og +60 mill. kr (H).

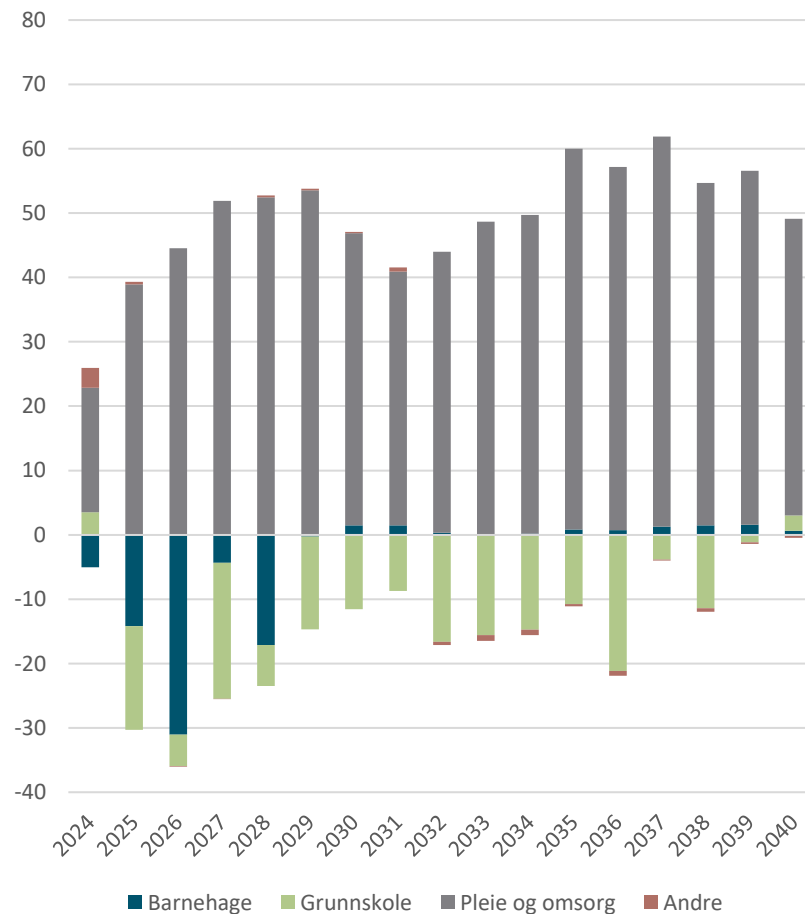
Beregnete demografikostnader 2024-2040 knyttet til den demografiske utviklingen. Tjenesteområder. Larvik kommune. Akkumulert. Faste mill. 2023-kr. Kilde: TBU/beregninger ved TF

Demografikostnader 2024-2040 (i mill. 2023-kr)

basert på TF framskrivinger

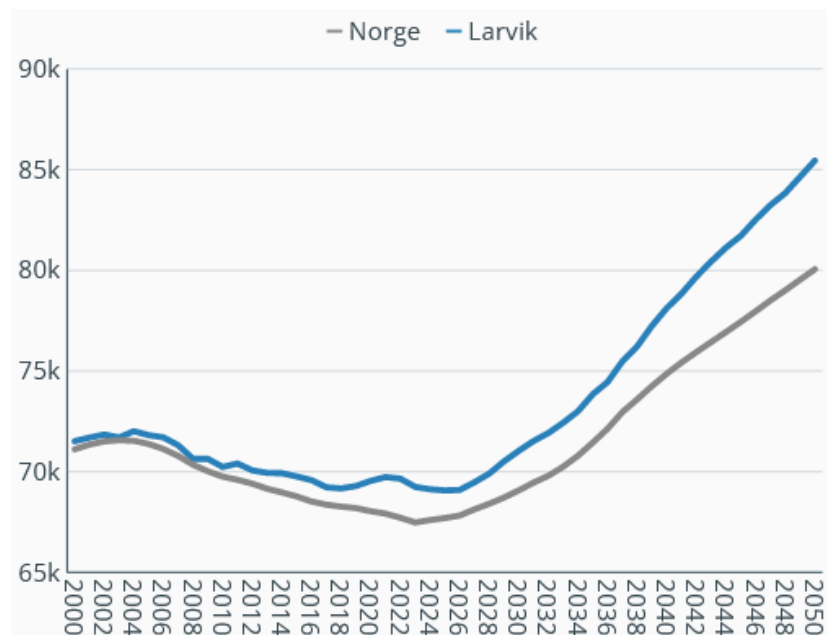
Årlige demografikostnader 2024-2040 Larvik kommune. Faste mill. 2023-kr.
Kilde: TBU/beregninger ved TF

Årlige demografikostnader 2024-2040 Larvik kommune. Faste mill. 2023-kr.
Kilde: TBU/beregninger ved TF

Utvikling i kommunens demografikostnader sammenlignet med landsgjennomsnittet

- Vi har sammenlignet gjennomsnittskostnadene per innbygger i Larvik med landsgjennomsnittet. Demografikostnadene har sunket i de siste 20 årene, men det vil bli en sterk økning fram til 2050 fordi det blir langt flere eldre.

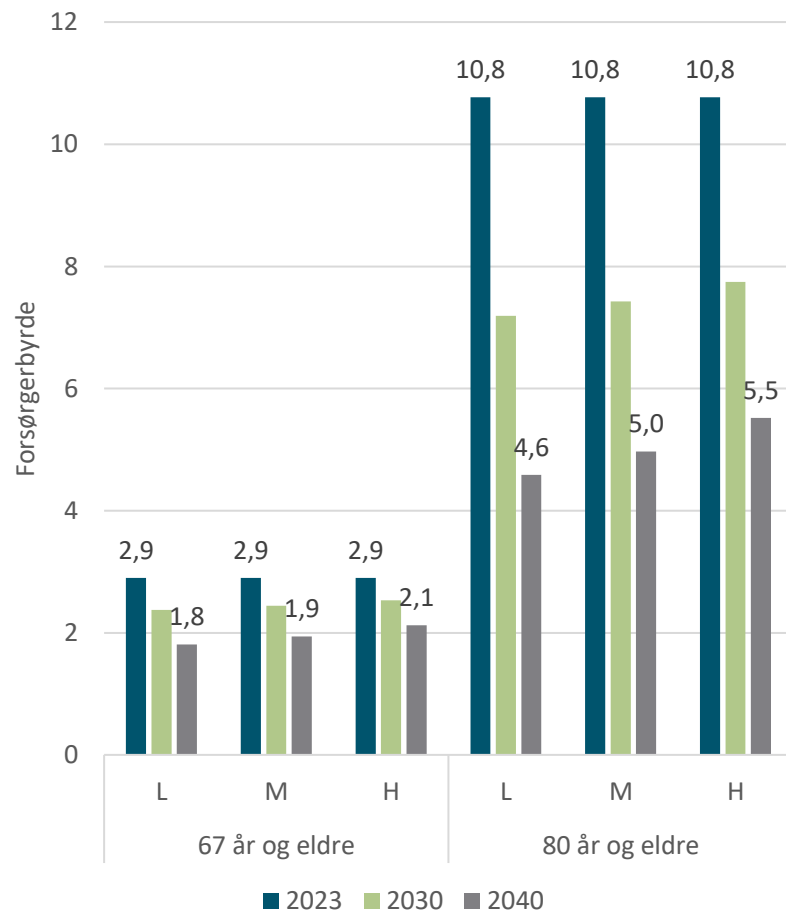
Demografikostnadene til Larvik sammenlignet med landsgjennomsnittet. Brutto. Kr per innb. Faste 2022-kr. Kilde: SSB/TBU, beregninger ved TF

Forsørgerbyrde og årsverksbehov

Forsørgerbyrde

(forholdstallet mellom antall personer i arbeidsfør alder og antall eldre)

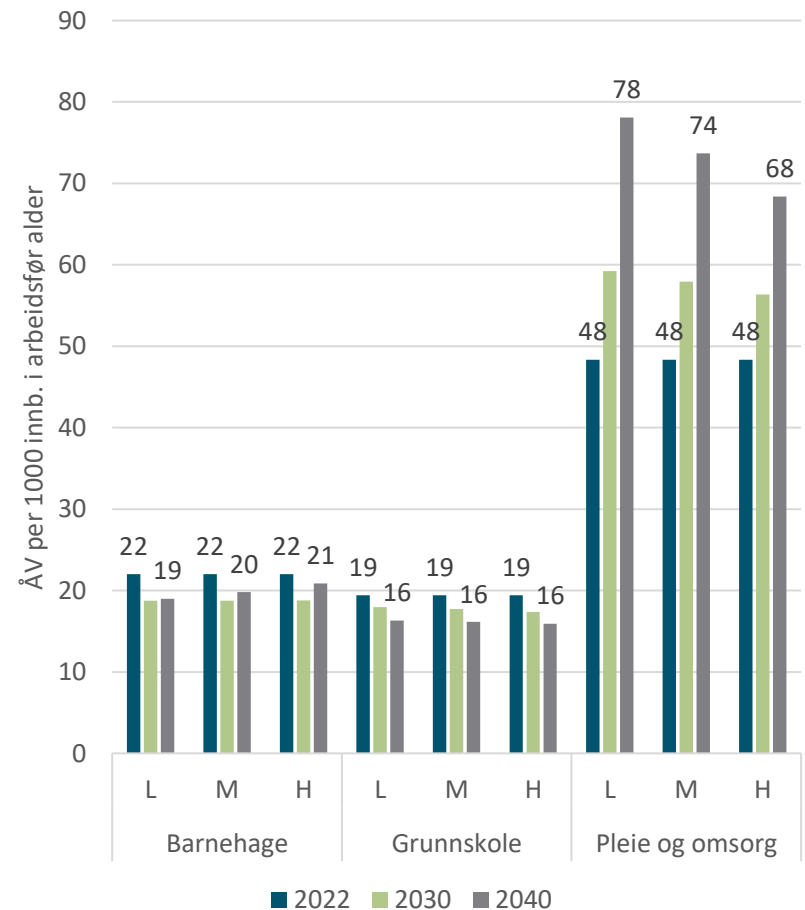
- I figuren under har vi beregnet den såkalte forsørgerbyrden i kommunen fram mot 2040, basert på TFs framskrivinger.
 - Forsørgerbyrden viser forholdet mellom antall personer i arbeidsfør alder og antall eldre. Arbeidsfør alder er 20–66 år, mens de eldre aldersgruppene er 67 år og over, og 80 år og over. En reduksjon i forholdstallet mellom de to aldersgruppene betyr at det er færre innbyggere i yrkesaktiv alder per innbygger i den eldre aldersgruppen, altså blir forsørgerbyrden større.
- Forholdstallet for aldersgruppen 67 år og eldre (2,9 i 2023) anslås i 2040 å ligge mellom 1,8 (L-alternativet) og 2,1 (H-alternativet). Forholdstallet for aldersgruppen 80 år og eldre (10,8 i 2023) anslås i 2040 til mellom 4,6 (L-alternativet) og 5,5 (H-alternativet). H-alternativet vil dermed gi høyest andel arbeidsføre innbyggere i forhold til eldre innbyggere. Dette innebærer at kommunen må lykkes i å bli attraktive for å redusere forsørgerbyrden per innbygger.
- Basert på utviklingen i de ulike aldersgruppene kan vi også anslå framtidig behov for årsverk innenfor de sentrale velferdsområdene barnehage, grunnskole og pleie og omsorg.

Antall innbyggere 20-66 år i forhold til eldre innbyggere. 2023, 2030 og 2040. Larvik kommune. TF framskrivinger L, M og H. Kilde: SSB/beregninger ved TF

Framtidig årsverksbehov (per 1000 innbyggere i arbeidsfør alder)

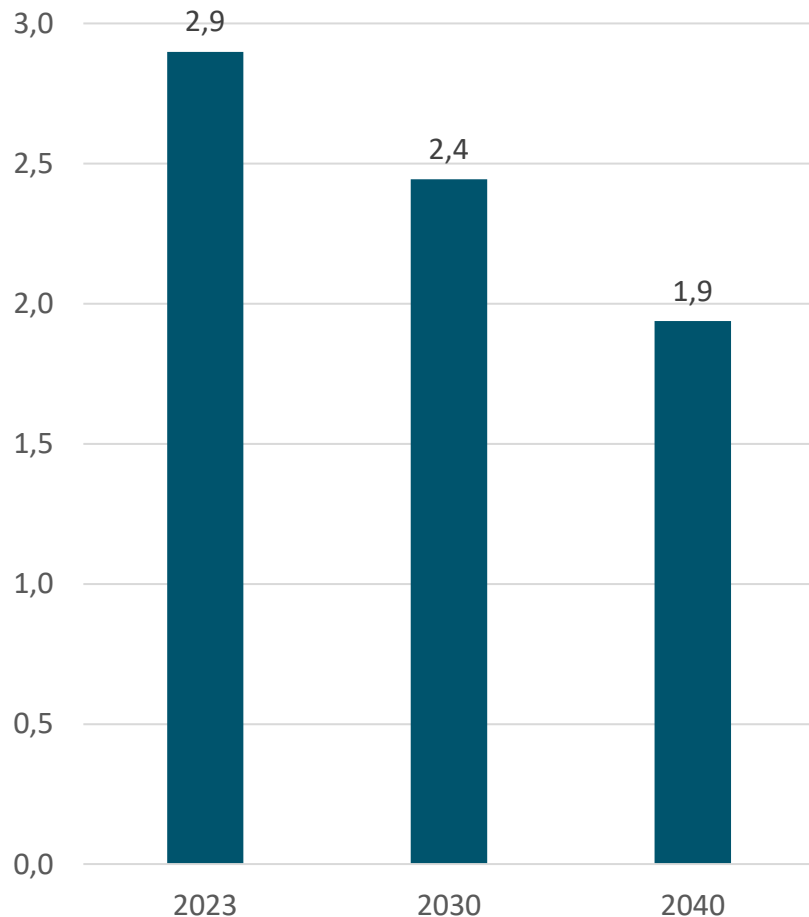
- Vi har beregnet framtidig behov for årsverk basert på TFs befolkningsframskrivinger.
 - I anslagene av framtidig tjenestebehov er det lagt til grunn samme standard og dekningsgrad som i dag. Det er ikke tatt hensyn til teknologisk utvikling eller andre samfunnsendringer som kan påvirke tjenestebehovet framover. Det er også viktig å merke seg at ulike kommuner har ulikt behov for årsverk per bruker innenfor de ulike tjenestene, og at årsverk per bruker ikke nødvendigvis sier noe om effektiviteten innenfor de ulike sektorene.
- Figuren viser at behovet for årsverk på barnehage og grunnskole vil endres relativt lite fram til 2030 og 2040. Behovet for årsverk på pleie og omsorg i 2040 (per 1000 innb. 20–66 år) varierer fra 68 i H-alternativet til 78 i L-alternativet. L-alternativet vil dermed gi størst økning i framtidig behov for årsverk innen pleie og omsorg. Behovet for årsverk vil uansett hvilket av scenariene vi legger til grunn øke kraftig i årene framover. Dette må ses i lys av eldrebølgen og gjelder for alle landets kommuner.
- Anslått framtidig behov målt i årsverk er vist i vedlegg.

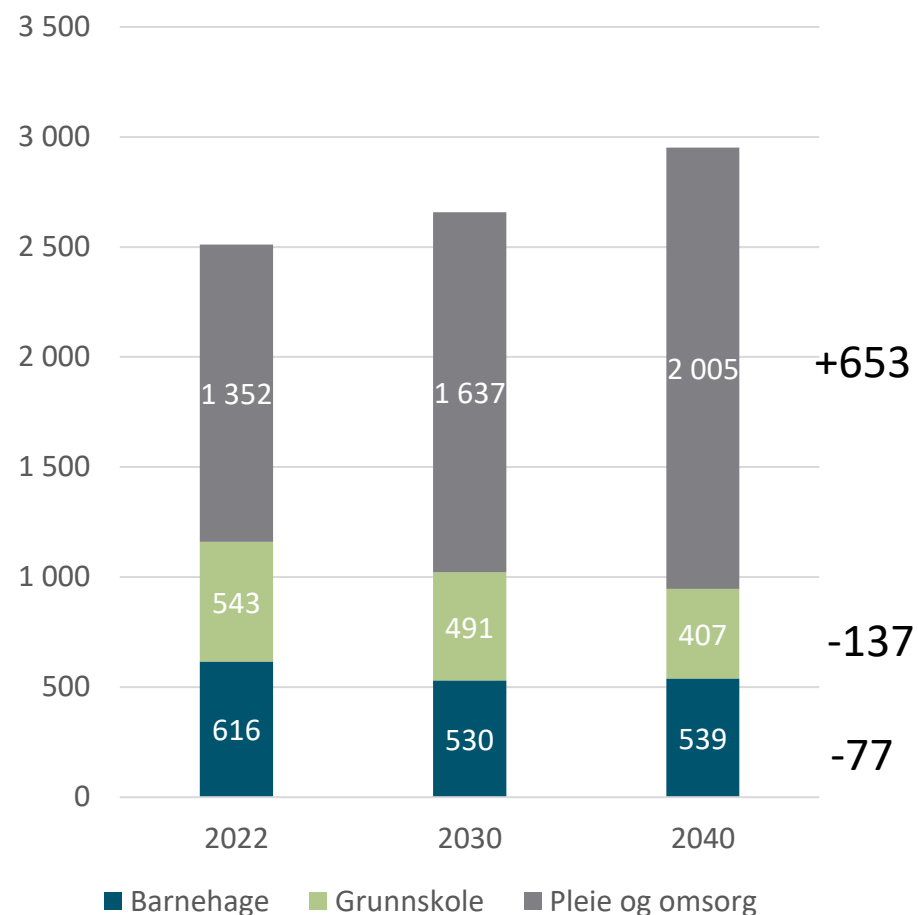
Anslått framtidig tjenestebehov i årsverk per 1000 innbyggere i arbeidsfør alder (20-66 år). 2022, 2030 og 2040. Larvik kommune. TF framskrivinger L, M og H. Kilde: SSB/beregninger ved TF

Framtidig forsørgerbyrde og årsverksbehov

Forsørgerbyrde

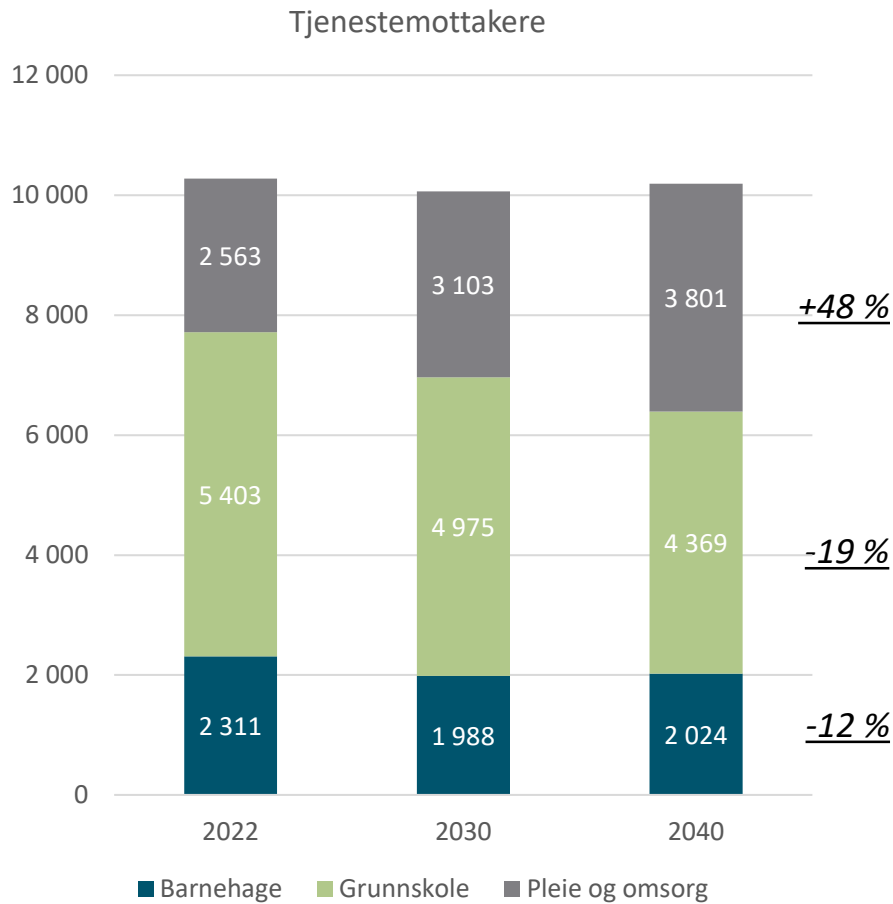
Årsverksbehov

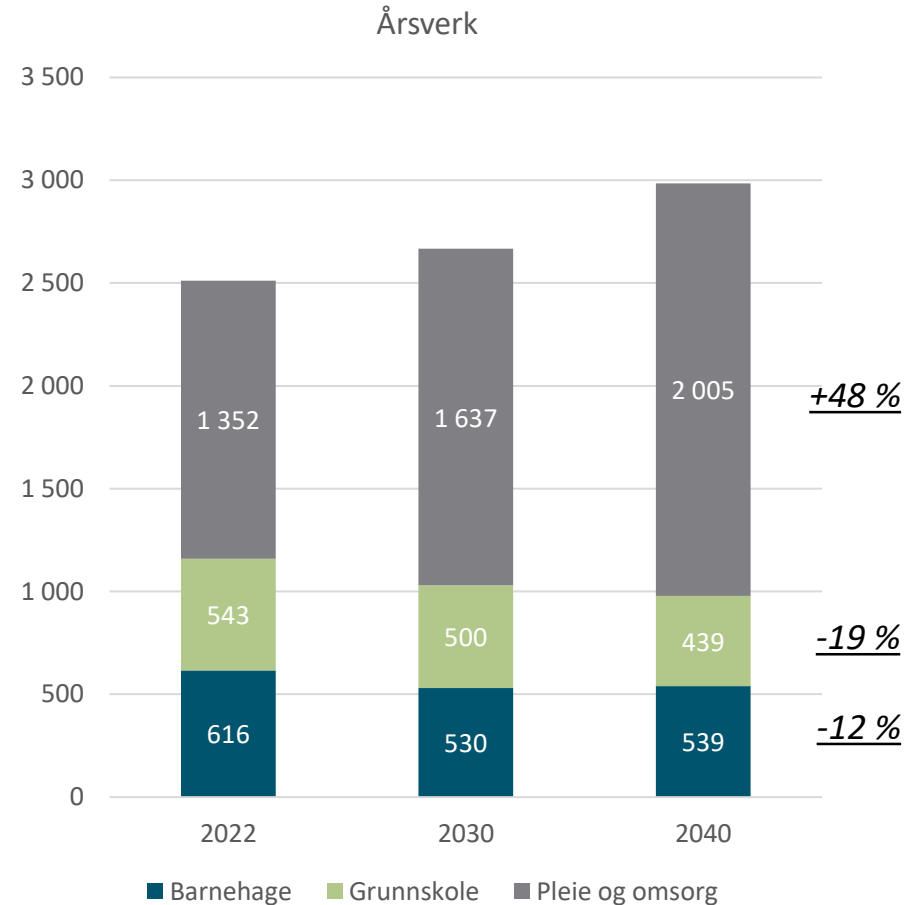
Antall innbyggere 20-66 år i forhold til innbyggere 67 år og eldre. 2023, 2030 og 2040. Larvik kommune. TF framskriving M. Kilde: SSB/beregninger ved TF

Anslått framtidig tjenestebehov i årsverk. 2022, 2030 og 2040. Larvik kommune. TF framskriving M. Kilde: SSB/beregninger ved TF

Årsverksbehov

Anslått framtidig tjenestebehov i tjenestemottakere. 2022, 2030 og 2040. Larvik kommune. TF framskriving M. Kilde: SSB/beregninger ved TF

Anslått framtidig tjenestebehov i årsverk. 2022, 2030 og 2040. Larvik kommune. TF framskriving M. Kilde: SSB/beregninger ved TF

Vedlegg

Supplerende analyser økonomi og tjenestebehov

Ressursbruk i forhold til KOSTRA-gruppe 11, 2022

Netto driftsutgifter på sentrale tjenesteområder (kr per innb.) og mer-/mindreutgifter 2022. Kilde: KOSTRA/beregninger ved TF

	Larvik	K-gr. 11	Mer-/mindreutgifter 2022	
	Kr per innb.	Kr per innb.	Kr per innb.	Mill. kr
Barnehage	8 385	9 205	-820	-39,6
Administrasjon	3 385	4 347	-961	-46,4
Landbruk	54	58	-4	-0,2
Grunnskole	13 736	14 509	-773	-37,3
Pleie og omsorg	24 137	24 023	114	5,5
Kommunehelse	4 611	3 858	753	36,3
Barnevern	2 645	2 646	0	0,0
Sosialtjeneste	2 486	2 812	-326	-15,8
Sum			-2 018	-97,4

Netto driftsutgifter på andre utvalgte områder (kr per innb.) og mer-/mindreutgifter 2022. Kilde: KOSTRA/beregninger ved TF

	Larvik	K-gr. 11	Mer-/mindreutgifter 2022	
	Kr per innb.	Kr per innb.	Kr per innb.	Mill. kr
Fys.planl./kult.minne/natur/nærmiljø	868	841	27	1,3
Kultur	2 853	2 530	323	15,6
Kirke	737	585	151	7,3
Samferdsel	1 212	1 018	194	9,3
Brann og ulykkesvern	824	966	-142	-6,8
Sum			553	26,7

Ressursbruk i sammenlignbare kommuner 2022 (1)

Beregnet utgiftsbehov og korrigerte frie innt. Kommuner i KOSTRA-gruppe 11, 2022. Kilde: KOSTRA/KDD/beregninger ved TF

	Larvik	Ålesund	Bodø	Moss	Sarpsborg	Nordre Follo	Tønsberg	Sandefjord	Skien	Arendal	K-gr. 11
Barnehage	0,9202	1,0172	0,9791	0,8795	0,9416	1,1003	0,9746	0,9424	0,9465	0,9050	0,9651
Administrasjon	0,9357	0,9378	0,9406	0,9353	0,9362	0,9391	0,9370	0,9340	0,9351	0,9388	0,9369
Landbruk	0,8918	0,3760	0,3570	0,2183	0,5320	0,1736	0,6526	0,6288	0,4707	0,3765	0,4650
Grunnskole	0,9377	1,0078	0,9746	0,9495	0,9957	1,1227	0,9681	0,9875	0,9554	1,0149	0,9938
Pleie og omsorg	1,1394	0,9699	0,9265	1,0571	1,0492	0,8990	1,0141	1,0308	1,0307	1,0531	1,0129
Kommunehelse	0,9950	0,9677	0,9350	0,9553	0,9570	0,9406	0,9514	0,9618	0,9647	0,9730	0,9595
Barnevern	1,0090	0,9232	0,9510	1,0507	1,1464	0,9395	1,0097	1,0162	1,1337	1,0893	1,0235
Sosialtjeneste	0,9952	0,8242	0,8591	1,1735	1,3319	0,8413	1,0657	1,1003	1,2800	1,1196	1,0539
Kostnadsindeks	1,0147	0,9727	0,9447	0,9908	1,0236	0,9901	0,9885	0,9966	1,0044	1,0103	0,9930
Korrigerte frie innt. i pst av landet	89	95	102	96	95	94	91	90	93	93	93,8
Korrigerte frie innt. i kr per innb.*	61 173	65 297	70 109	65 985	65 297	64 610	62 548	61 861	63 923	63 923	64 457

*) Frie inntekter 68 734 kr per innb. for landsgjennomsnittet i 2022

Ressursbruk i sammenlignbare kommuner 2022 (2)

Netto driftsutgifter i kr per innb. Sentrale tjenesteområder 2022. Kilde: SSB/KDD/beregninger ved TF

	Larvik	Ålesund	Bodø	Moss	Sarpsborg	Nordre Follo	Tønsberg	Sandefjord	Skien	Arendal	K-gr. 11
Barnehage	8 385	9 532	9 436	8 267	9 094	10 512	8 985	9 302	9 099	9 011	9 205
Administrasjon	3 385	4 157	5 002	4 738	4 597	4 713	4 045	4 171	4 666	3 867	4 347
Landbruk	54	45	83	50	51	25	94	67	64	47	58
Grunnskole	13 736	14 748	14 023	13 433	15 313	15 534	14 225	14 584	14 180	14 963	14 509
Pleie og omsorg	24 137	25 404	22 084	24 826	25 727	20 605	23 619	24 382	24 856	24 660	24 023
Kommunehelse	4 611	3 813	4 937	3 764	3 463	3 722	3 687	3 525	3 505	3 800	3 858
Barnevern	2 645	2 118	2 682	2 912	4 053	2 827	2 370	1 930	2 647	2 397	2 646
Sosialtjeneste	2 486	1 839	2 362	3 905	3 470	2 426	2 877	2 785	3 239	3 001	2 812

Behovskorrigerte netto driftsutgifter i kr per innb. Sentrale tjenesteområder 2022. Kilde: SSB/KDD/beregninger ved TF

	Larvik	Ålesund	Bodø	Moss	Sarpsborg	Nordre Follo	Tønsberg	Sandefjord	Skien	Arendal	K-gr. 11
Barnehage	9 112	9 371	9 637	9 399	9 659	9 554	9 219	9 871	9 613	9 958	9 538
Administrasjon	3 618	4 433	5 318	5 066	4 910	5 018	4 317	4 465	4 990	4 119	4 639
Landbruk	60	121	234	230	96	144	144	106	137	126	125
Grunnskole	14 648	14 633	14 389	14 146	15 379	13 836	14 694	14 769	14 843	14 744	14 600
Pleie og omsorg	21 184	26 192	23 835	23 485	24 521	22 920	23 290	23 653	24 117	23 416	23 717
Kommunehelse	4 634	3 940	5 281	3 940	3 618	3 957	3 876	3 665	3 633	3 906	4 021
Barnevern	2 622	2 295	2 820	2 771	3 536	3 009	2 347	1 899	2 335	2 200	2 585
Sosialtjeneste	2 498	2 231	2 749	3 328	2 605	2 884	2 700	2 532	2 531	2 680	2 668

Ressursbruk i sammenlignbare kommuner 2022 (3)

Behovsjustert mer-/mindreforbruk i mill. kr. Sentrale tjenestoområder 2022. Larvik kommune. Kilde: SSB/KDD/beregninger ved TF

	Ålesund	Bodø	Moss	Sarpsborg	Nordre Follo	Tønsberg	Sandefjord	Skien	Arendal	K-gr. 11
Barnehage	-12,5	-25,3	-13,8	-26,4	-21,3	-5,2	-36,6	-24,2	-40,8	-20,6
Administrasjon	-39,3	-82,0	-69,9	-62,3	-67,5	-33,7	-40,9	-66,2	-24,2	-49,3
Landbruk	-2,9	-8,4	-8,2	-1,7	-4,1	-4,1	-2,2	-3,7	-3,2	-3,1
Grunnskole	0,7	12,5	24,2	-35,3	39,2	-2,2	-5,8	-9,4	-4,6	2,3
Pleie og omsorg	-241,6	-127,9	-111,0	-161,0	-83,8	-101,6	-119,1	-141,5	-107,7	-122,2
Kommunehelse	33,5	-31,2	33,5	49,0	32,7	36,6	46,8	48,3	35,1	29,6
Barnevern	15,8	-9,6	-7,2	-44,1	-18,7	13,3	34,9	13,8	20,4	1,8
Sosialtjeneste	12,9	-12,1	-40,0	-5,2	-18,6	-9,7	-1,6	-1,6	-8,8	-8,2
Sum	-233,5	-284,0	-192,5	-287,0	-142,1	-106,7	-124,7	-184,4	-133,8	-169,7
Mer-/mindreinntekt	-199,0	-431,1	-232,2	-199,0	-165,8	-66,3	-33,2	-132,7	-132,7	-158,4

Kommunemålinger 2023

- Kommuneindeksen fra Agenda Kaupang sammenligner både kostnader, tjenestekvalitet og finanser i norske kommuner.
- KS har utviklet en indikator for økonomisk handlingsrom for norske kommuner.
- Kommunebarometeret er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Her rangeres kommunene etter 151 nøkkeltall, på tvers av 12 ulike sektorer.

Kommuneindeksen, Agenda Kaupang

	Kvalitet	Kostnader	Finans	Kommuneindeksen	Rangering
2022	0,14	1,19	-0,49	0,28	77

Økonomisk handlingsrom, KS

	Netto driftsresultat	Netto lånegjeld	Disposisjonsfond	Indeks
2022	-0,3	78,1	13,0	1,57

Kommunebarometeret, Kommunal rapport

	2022 (Rangering)
Samlet	15
Grunnskole	174
Pleie og omsorg	160
Barnevern	10
Økonomi	143
Kostnadsnivå	12

Korrigerede frie inntekter 2022

- Korrigerede frie inntekter er en indikator som viser kommunenes reelle inntektsnivå. De frie inntektene er her justert for variasjon i utgiftsbehov. Kommuner med et lavt beregnet utgiftsbehov ("billig" i drift) får justert opp sine inntekter, mens kommuner med et høyt beregnet utgiftsbehov ("dyr" i drift) får justert ned sine inntekter. Nivået er vist både med og uten eiendomsskatt, konsesjonskraftinntekter, havbruksfond og fordel av differensiert arbeidsgiveravgift.
- Larvik kommune hadde korrigerede frie inntekter på 89 prosent av landsgjennomsnittet i 2022.

Korrigerede frie inntekter 2022. 1000 kr og i kr per innb. Kilde: KDD/beregninger ved TF

	Innbyggere, 1. 1. 2022	Korrigerede frie inntekter ekskl. eiendomsskatt, konsesjonskraft-/hjemfallsinntekter	Korrigerede frie inntekter inkl. eiendomsskatt, konsesjonskraft-/hjemfallsinntekter	Korrigerede frie inntekter inkl. eiendomsskatt, konsesjonskraft-/hjemfallsinntekter og havbruksfond	Korrigerede frie inntekter inkl. eiendomsskatt, konsesjonskraft-/hjemfallsinntekter, havbruksfond og fordel av differensiert arbeidsgiveravgift	Korrigerede frie inntekter ekskl. eiendomsskatt, konsesjonskraft-/hjemfallsinntekter	Korrigerede frie inntekter inkl. eiendomsskatt, konsesjonskraft-/hjemfallsinntekter og havbruksfond	Korrigerede frie inntekter inkl. eiendomsskatt, konsesjonskraft-/hjemfallsinntekter og havbruksfond	Korrigerede frie inntekter inkl. eiendomsskatt, konsesjonskraft-/hjemfallsinntekter, havbruksfond og fordel av differensiert arbeidsgiveravgift
		(1000 kr)	(1000 kr)	(1000 kr)	(1000 kr)	(kr per innbygger)	(kr per innbygger)	(kr per innbygger)	(kr per innbygger)
Larvik	47 777	3 038 530	3 038 472	3 038 472	3 038 472	63 598	63 597	63 597	63 597
Landet	5 425 270	360 244 088	380 528 528	383 234 985	385 951 108	66 401	70 140	70 639	71 140
Avvik Larvik		-133 917	-312 607	-336 441	-360 361	-2 803	-6 543	-7 042	-7 543

Dokumentasjon av utviklingen i utgiftsutjevn. tilskudd/trekk 2021-2024 – fordelt på delkostnadsområder

Utgiftsutjevningen 2021-2024 – fordelt på delkostnadsområder. Larvik kommune. Kilde: KDD/beregninger ved TF

Delkostnadsområder	Utslag fra delkostnadsnøklene				Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Barnehage	0,9040	0,9202	0,9090	0,9130	-40 891	-35 462	-43 619	-42 852
Administrasjon	0,9370	0,9357	0,9349	0,9339	-13 676	-14 546	-15 644	-16 264
Landbruk	0,8796	0,8918	0,8817	0,9077	-674	-631	-733	-553
Grunnskole	0,9369	0,9377	0,9386	0,9423	-42 715	-44 331	-47 146	-43 659
Pleie og omsorg	1,1394	1,1394	1,1447	1,1434	131 591	136 916	150 940	162 547
Kommunehelse	0,9917	0,9950	0,9967	0,9981	-1 192	-777	-563	-394
Barnevern	0,9937	1,0090	0,9872	0,9680	-685	1 148	-1 762	-4 093
Sosialtjeneste	0,9957	0,9952	0,9768	0,9968	-651	-755	-4 019	-533
Kostnadsindeks	1,0116	1,0147	1,0123	1,0172	31 012	41 412	37 201	54 125
<i>Nto.virkn. statl/priv. skoler</i>					13 848	14 058	14 855	15 997
Sum utgiftsutjevn m.m.					44 861	55 470	52 056	70 122

Utgiftsutjevningen, Larvik kommune 2022

	Vekt	Antall	Utgiftsbehovs- indeks	Tillegg/fradrag i utgiftsutjevningen (1000 kr)
0-1 år	0,0057	816	0,8511	-2 385
2-5 år	0,1355	1 928	0,9410	-22 484
6-15 år	0,2632	5 381	0,9546	-33 580
16-22 år	0,0236	3 730	0,9381	-4 105
23-66 år	0,1051	26 357	0,9633	-10 847
67-79 år	0,0570	6 755	1,2301	36 870
80-89 år	0,0775	2 114	1,2494	54 316
over 90 år	0,0389	499	1,2044	22 353
Basistillegg	0,0159	0,5709	0,2360	-34 142
Sone	0,0100	118 505	0,6362	-10 224
Nabo	0,0100	83 816	0,9881	-333
Landbrukskriterium	0,0021	0,0079	0,8918	-639
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	0,0070	368	0,8443	-3 063
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0082	1 311	0,9092	-2 092
Dødlighet	0,0459	354	0,9931	-889
Barn 0-15 med enslige forsørgere	0,0186	1 099	1,1243	6 499
Lavinntekt	0,0117	2 313	0,9150	-2 794
Uføre 18-49 år	0,0063	1 534	1,4593	8 133
Opphopningsindeks	0,0093	1,2087	0,8126	-4 899
Aleneboende 30 - 66 år	0,0189	4 391	0,9922	-413
PU over 16 år	0,0491	221	1,2584	35 655
Ikke-gifte 67 år og over	0,0459	3 985	1,1974	25 472
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0165	299	0,8723	-5 924
Innbyggere med høyere utdanning	0,0181	10 830	0,8217	-9 072
Kostnadsindeks	1,0000		1,0147	41 412

70 %

Gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet skal kommunene i prinsippet få full kompensasjon for de kostnadsforskjellene som de selv ikke kan påvirke.

- Befolknings-sammensetning
- Geografi
- Levekår

Delkostnadsnøkler 2022, Larvik kommune (1)

Utslag på delkostnadsnøkkel for barnehage. Larvik kommune 2022. Kilde: KDD, beregninger ved TF

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag til «kostnadsindeks»
Barn 2-5 år	0,7816	0,9410	-4,6 %
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,1042	0,8723	-1,3 %
Innbyggere med høyere utdanning	0,1142	0,8217	-2,0 %
Kostnadsindeks	1,0000	0,9202	-8,0 %

Utslag på delkostnadsnøkkel for administrasjon. Larvik kommune 2022. Kilde: KDD, beregninger ved TF

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag til «kostnadsindeks»
Basiskriteriet	0,0765	0,2360	-5,8 %
Innbyggere i alt	0,9235	0,9937	-0,6 %
Kostnadsindeks	1,0000	0,9357	-6,4 %

Utslag på delkostnadsnøkkel for landbruk. Larvik kommune 2022. Kilde: KDD, beregninger ved TF

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag til «kostnadsindeks»
Landbrukskriteriet	1,0000	0,8918	-10,8 %
Kostnadsindeks	1,0000	0,8918	-10,8 %

Delkostnadsnøkler 2022, Larvik kommune (2)

Utslag på delkostnadsnøkkel for grunnskole. Larvik kommune 2022. Kilde: KDD, beregninger ved TF

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag til «kostnadsindeks»
Innbyggere 6-15 år	0,9247	0,9546	-4,2 %
1.gen innvandrere	0,0277	0,8443	-0,4 %
Sonekriteriet	0,0177	0,6362	-0,6 %
Nabokriteriet	0,0177	0,9881	0,0 %
Basiskriteriet	0,0122	0,2360	-0,9 %
Kostnadsindeks	1,0000	0,9377	-6,2 %

Utslag på delkostnadsnøkkel for pleie og omsorg. Larvik kommune 2022. Kilde: KDD, beregninger ved TF

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag til «kostnadsindeks»
Innbyggere 0-66 år	0,1431	0,9551	-0,6 %
Innbyggere 67-79 år	0,1101	1,2301	2,5 %
Innbyggere 80-89 år	0,2025	1,2494	5,0 %
Innbyggere over 90 år	0,1068	1,2044	2,2 %
PU 16 år og over	0,1406	1,2584	3,6 %
Ikke-gifte 67 år og over	0,1313	1,1974	2,6 %
Standardisert antall døde	0,1313	0,9931	-0,1 %
Sonekriteriet	0,0112	0,6362	-0,4 %
Nabokriteriet	0,0112	0,9881	0,0 %
Basiskriteriet	0,0119	0,2360	-0,9 %
Kostnadsindeks	1,0000	1,1394	13,9 %

Delkostnadsnøkler 2022, Larvik kommune (3)

Utslag på delkostnadsnøkkelen for kommunehelse. Larvik kommune 2022. Kilde: KDD, beregninger ved TF

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag til «kostnadsindeks»
Innbyggere 0-22 år	0,2888	0,9384	-1,8 %
Innbyggere 23-66 år	0,3090	0,9633	-1,1 %
Innbyggere 67 år og over	0,2987	1,2334	7,0 %
Sonekriteriet	0,0291	0,6362	-1,1 %
Nabokriteriet	0,0291	0,9881	0,0 %
Basiskriteriet	0,0453	0,2360	-3,5 %
Kostnadsindeks	1,0000	0,9950	-0,5 %

Utslag på delkostnadsnøkkelen for barnevern. Larvik kommune 2022. Kilde: KDD, beregninger ved TF

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag til «kostnadsindeks»
Barn 0-15 år med enslig forsørger	0,4122	1,1243	5,1 %
Lavinntektskriteriet	0,2577	0,9150	-2,2 %
Innbyggere 0-22 år	0,3301	0,9384	-2,0 %
Kostnadsindeks	1,0000	1,0090	0,9 %

Utslag på delkostnadsnøkkelen for sosialtjeneste. Larvik kommune 2022. Kilde: KDD, beregninger ved TF

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag til «kostnadsindeks»
Uføre 18-49 år	0,1126	1,4593	5,2 %
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,1459	0,9092	-1,3 %
Opphopningsindeks	0,1658	0,8126	-3,1 %
Aleneboende 30-66 år	0,3371	0,9922	-0,3 %
Innbyggere 16-66 år	0,2386	0,9599	-1,0 %
Kostnadsindeks	1,0000	0,9952	-0,5 %

Befolkningsprognoser fra Telemarksforskning 2023-2040

L	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
0-5 år	2 687	2 608	2 545	2 412	2 386	2 304	2 285	2 275	2 257	2 237	2 218	2 199	2 183	2 163	2 151	2 136	2 120	2 098
6-15 år	5 398	5 410	5 303	5 260	5 119	5 066	4 967	4 884	4 818	4 700	4 592	4 481	4 394	4 244	4 199	4 101	4 064	4 044
16-66 år	30 437	30 496	30 470	30 288	30 141	29 960	29 740	29 524	29 304	29 143	28 884	28 626	28 358	28 127	27 765	27 484	27 146	26 752
67-79 år	7 108	7 318	7 395	7 534	7 543	7 574	7 635	7 701	7 771	7 779	7 862	7 918	7 965	8 022	8 137	8 218	8 244	8 356
80-89 år	2 113	2 161	2 325	2 488	2 719	2 906	3 068	3 206	3 327	3 512	3 683	3 862	3 960	4 055	4 087	4 123	4 222	4 290
90 år og eldre	503	492	491	498	505	531	569	597	621	629	649	670	752	825	932	1 023	1 097	1 152
Sum	48 246	48 485	48 529	48 480	48 413	48 341	48 264	48 187	48 098	48 000	47 888	47 756	47 612	47 436	47 271	47 085	46 893	46 692
0-66 år	38 522	38 514	38 318	37 960	37 646	37 330	36 992	36 683	36 379	36 080	35 694	35 306	34 935	34 534	34 115	33 721	33 330	32 894
67 år og eldre	9 724	9 971	10 211	10 520	10 767	11 011	11 272	11 504	11 719	11 920	12 194	12 450	12 677	12 902	13 156	13 364	13 563	13 798

M	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
0-5 år	2 687	2 617	2 560	2 439	2 423	2 355	2 354	2 360	2 366	2 368	2 369	2 372	2 376	2 381	2 389	2 395	2 397	2 396
6-15 år	5 398	5 419	5 323	5 294	5 168	5 130	5 044	4 975	4 923	4 824	4 731	4 643	4 579	4 453	4 430	4 362	4 355	4 369
16-66 år	30 437	30 613	30 708	30 666	30 665	30 623	30 554	30 485	30 411	30 382	30 273	30 149	30 023	29 940	29 716	29 575	29 374	29 116
67-79 år	7 108	7 322	7 402	7 551	7 569	7 614	7 679	7 757	7 835	7 857	7 949	8 023	8 084	8 153	8 284	8 387	8 427	8 563
80-89 år	2 113	2 161	2 325	2 488	2 719	2 906	3 068	3 208	3 328	3 517	3 689	3 869	3 967	4 068	4 104	4 143	4 247	4 326
90 år og eldre	503	492	491	498	505	531	569	597	621	629	649	670	752	825	932	1 023	1 097	1 152
Sum	48 246	48 624	48 809	48 936	49 049	49 159	49 268	49 382	49 484	49 577	49 660	49 726	49 781	49 820	49 855	49 885	49 897	49 922
0-66 år	38 522	38 649	38 591	38 399	38 256	38 108	37 952	37 820	37 700	37 574	37 373	37 164	36 978	36 774	36 535	36 332	36 126	35 881
67 år og eldre	9 724	9 975	10 218	10 537	10 793	11 051	11 316	11 562	11 784	12 003	12 287	12 562	12 803	13 046	13 320	13 553	13 771	14 041

H	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
0-5 år	2 687	2 626	2 582	2 476	2 475	2 428	2 443	2 475	2 509	2 542	2 575	2 609	2 646	2 685	2 728	2 766	2 797	2 829
6-15 år	5 398	5 428	5 353	5 339	5 232	5 210	5 144	5 090	5 061	4 985	4 916	4 857	4 823	4 730	4 744	4 718	4 756	4 820
16-66 år	30 437	30 752	31 022	31 159	31 346	31 499	31 631	31 757	31 889	32 062	32 159	32 246	32 329	32 450	32 441	32 511	32 527	32 468
67-79 år	7 108	7 327	7 415	7 571	7 599	7 657	7 735	7 825	7 918	7 957	8 069	8 158	8 239	8 327	8 478	8 603	8 667	8 825
80-89 år	2 113	2 161	2 325	2 488	2 719	2 906	3 068	3 208	3 329	3 520	3 692	3 877	3 979	4 086	4 124	4 172	4 282	4 364
90 år og eldre	503	492	491	498	505	531	569	597	621	629	649	670	752	825	932	1 023	1 098	1 152
Sum	48 246	48 786	49 188	49 531	49 876	50 231	50 590	50 952	51 327	51 695	52 060	52 417	52 768	53 103	53 447	53 793	54 127	54 458
0-66 år	38 522	38 806	38 957	38 974	39 053	39 137	39 218	39 322	39 459	39 589	39 650	39 712	39 798	39 865	39 913	39 995	40 080	40 117
67 år og eldre	9 724	9 980	10 231	10 557	10 823	11 094	11 372	11 630	11 868	12 106	12 410	12 705	12 970	13 238	13 534	13 798	14 047	14 341

Demografikostnader 2024-2040 (i mill. 2023-kr)

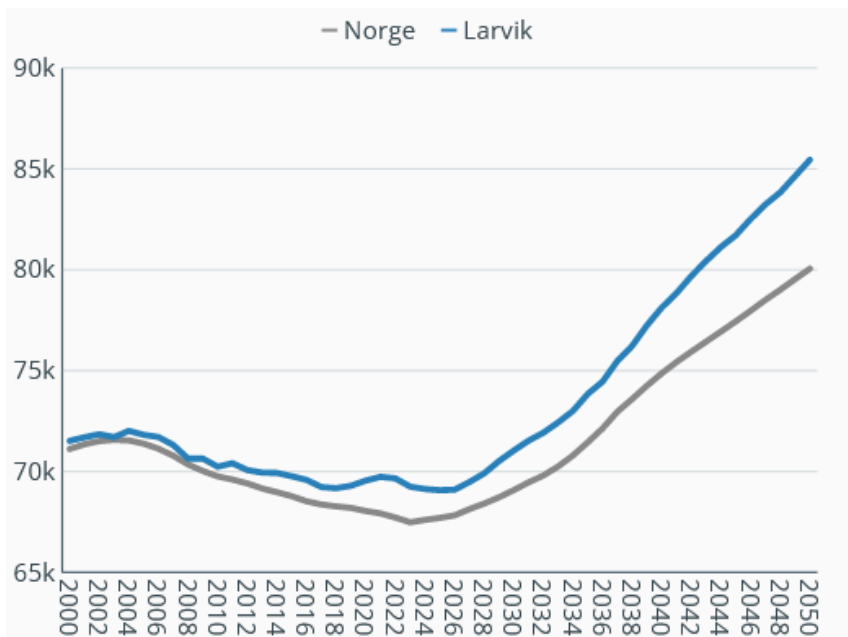
basert på TF framskrivinger

L	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Barnehage	-6,7	-15,5	-33,0	-5,9	-19,4	-3,5	-1,4	-3,0	-3,7	-3,8	-3,7	-3,1	-4,3	-2,6	-2,7	-2,2	-3,5
Grunnskole	2,0	-17,9	-7,2	-23,6	-8,9	-16,6	-13,9	-11,1	-19,8	-18,1	-18,6	-14,6	-25,1	-7,5	-16,4	-6,2	-3,4
Pleie og omsorg	17,5	37,1	42,0	49,4	49,7	51,2	42,2	37,1	40,1	45,7	46,3	56,3	52,3	56,8	49,2	51,1	40,3
Kommunehelse	1,9	1,4	1,5	1,2	1,2	1,2	1,0	0,9	0,6	1,1	1,0	0,9	0,8	1,1	0,7	0,5	0,7
Barnevern	-1,2	-2,4	-2,5	-2,4	-2,1	-2,0	-1,7	-1,5	-2,4	-2,2	-2,2	-1,8	-2,4	-1,1	-1,7	-1,4	-1,2
Sosialtjeneste	0,7	-0,3	-1,3	-1,1	-1,0	-1,4	-1,5	-1,3	-1,3	-2,4	-2,2	-2,1	-2,1	-2,8	-2,6	-2,2	-3,1
Sum	14,1	2,3	-0,5	17,5	19,5	29,0	24,7	21,1	13,5	20,4	20,5	35,7	19,2	43,8	26,6	39,7	29,9

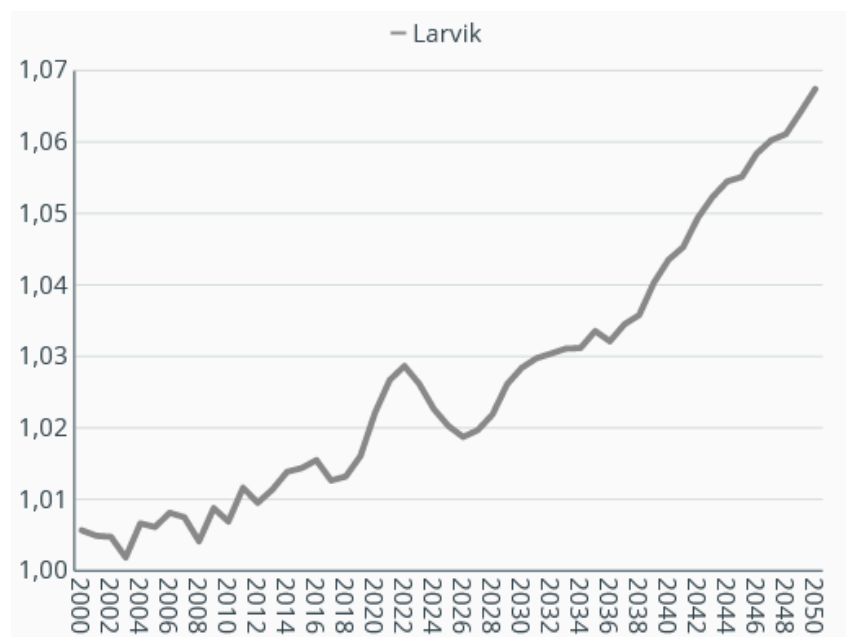
M	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Barnehage	-5,0	-14,2	-31,1	-4,3	-17,1	-0,2	1,5	1,5	0,3	0,1	0,2	0,8	0,7	1,3	1,5	1,6	0,7
Grunnskole	3,5	-16,1	-4,9	-21,1	-6,4	-14,4	-11,6	-8,7	-16,6	-15,6	-14,8	-10,7	-21,1	-3,9	-11,4	-1,2	2,3
Pleie og omsorg	19,4	38,9	44,5	51,9	52,4	53,6	45,4	39,4	43,7	48,6	49,5	59,2	56,4	60,6	53,2	55,0	46,1
Kommunehelse	2,4	1,9	2,2	1,9	1,8	1,9	1,8	1,6	1,4	1,9	1,8	1,6	1,6	1,9	1,6	1,4	1,7
Barnevern	-0,8	-2,1	-2,0	-2,0	-1,6	-1,4	-1,2	-0,8	-1,8	-1,6	-1,5	-1,1	-1,6	-0,4	-0,8	-0,6	-0,3
Sosialtjeneste	1,5	0,6	-0,3	0,1	0,1	-0,2	-0,3	-0,2	-0,2	-1,1	-1,1	-0,9	-0,9	-1,6	-1,3	-1,0	-1,8
Sum	20,9	9,0	8,5	26,4	29,3	39,1	35,5	32,8	26,8	32,2	34,2	48,9	35,2	57,9	42,7	55,2	48,6

H	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Barnehage	-3,1	-11,7	-28,6	-2,0	-13,7	2,3	6,5	6,3	6,2	6,1	6,3	6,9	7,4	8,0	7,9	7,4	7,3
Grunnskole	5,0	-12,6	-2,3	-17,9	-3,7	-11,1	-9,1	-4,9	-12,7	-11,6	-9,9	-5,7	-15,6	2,3	-4,4	6,4	10,7
Pleie og omsorg	21,5	41,8	47,4	55,1	55,9	57,1	48,8	43,4	48,0	52,7	54,5	64,2	61,8	65,3	59,5	61,3	50,6
Kommunehelse	3,0	2,7	3,0	2,7	2,8	2,8	2,7	2,7	2,5	2,9	2,9	2,8	2,8	3,1	2,9	2,7	2,9
Barnevern	-0,4	-1,4	-1,5	-1,3	-0,9	-0,8	-0,5	0,0	-0,9	-0,7	-0,6	-0,1	-0,5	0,7	0,3	0,6	0,9
Sosialtjeneste	2,5	1,8	1,1	1,5	1,6	1,3	1,3	1,5	1,5	0,6	0,7	0,9	0,9	0,3	0,5	0,9	0,1
Sum	28,5	20,7	19,0	38,0	41,9	51,7	49,7	49,1	44,6	50,0	53,9	69,1	56,8	79,8	66,8	79,2	72,4

Utvikling i kommunens demografikostnader sammenlignet med landsgjennomsnittet

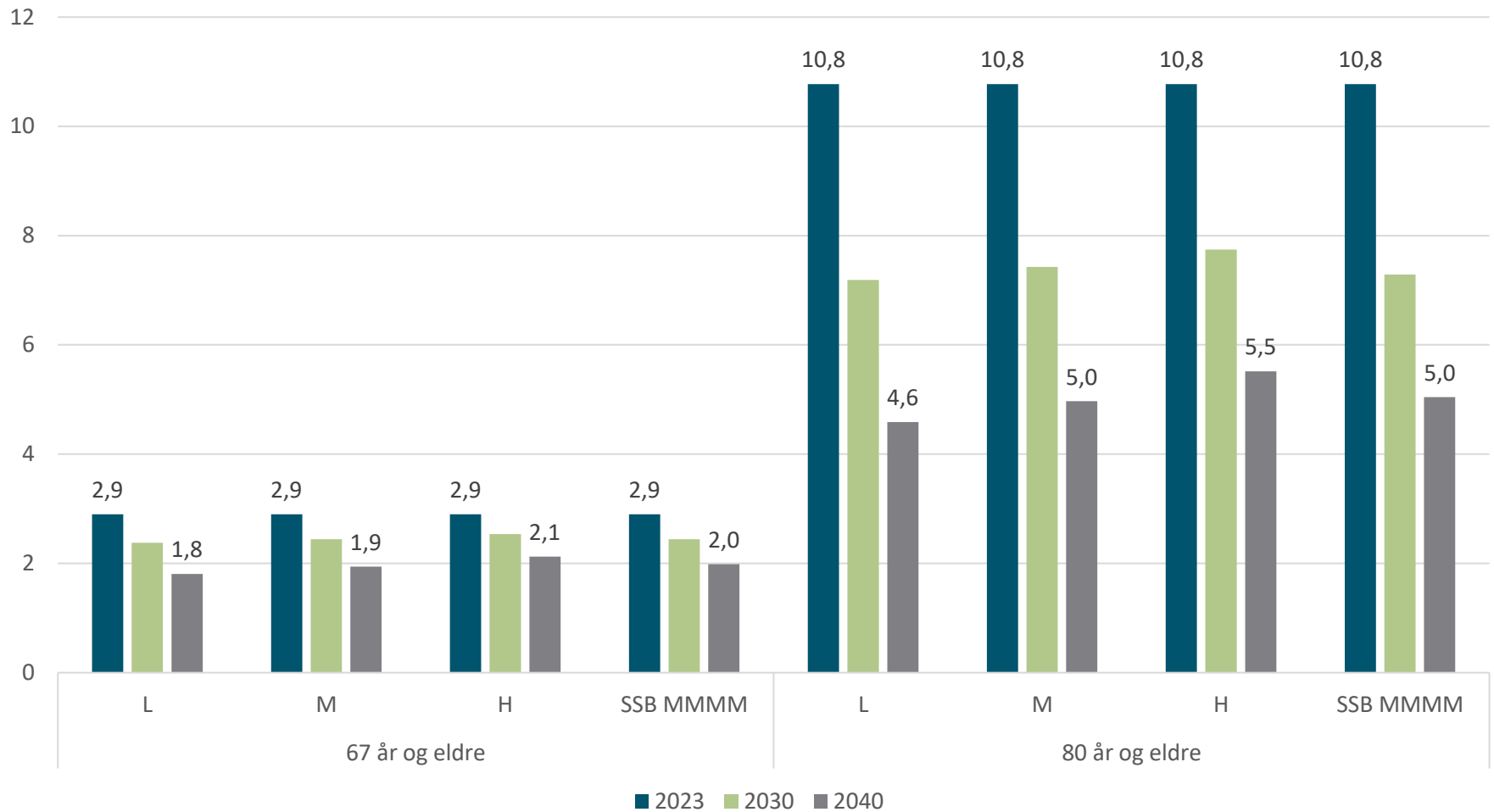

Demografikostnader i kr per innb. TF framskriving M. Kilde: TF/TBU/beregninger ved TF

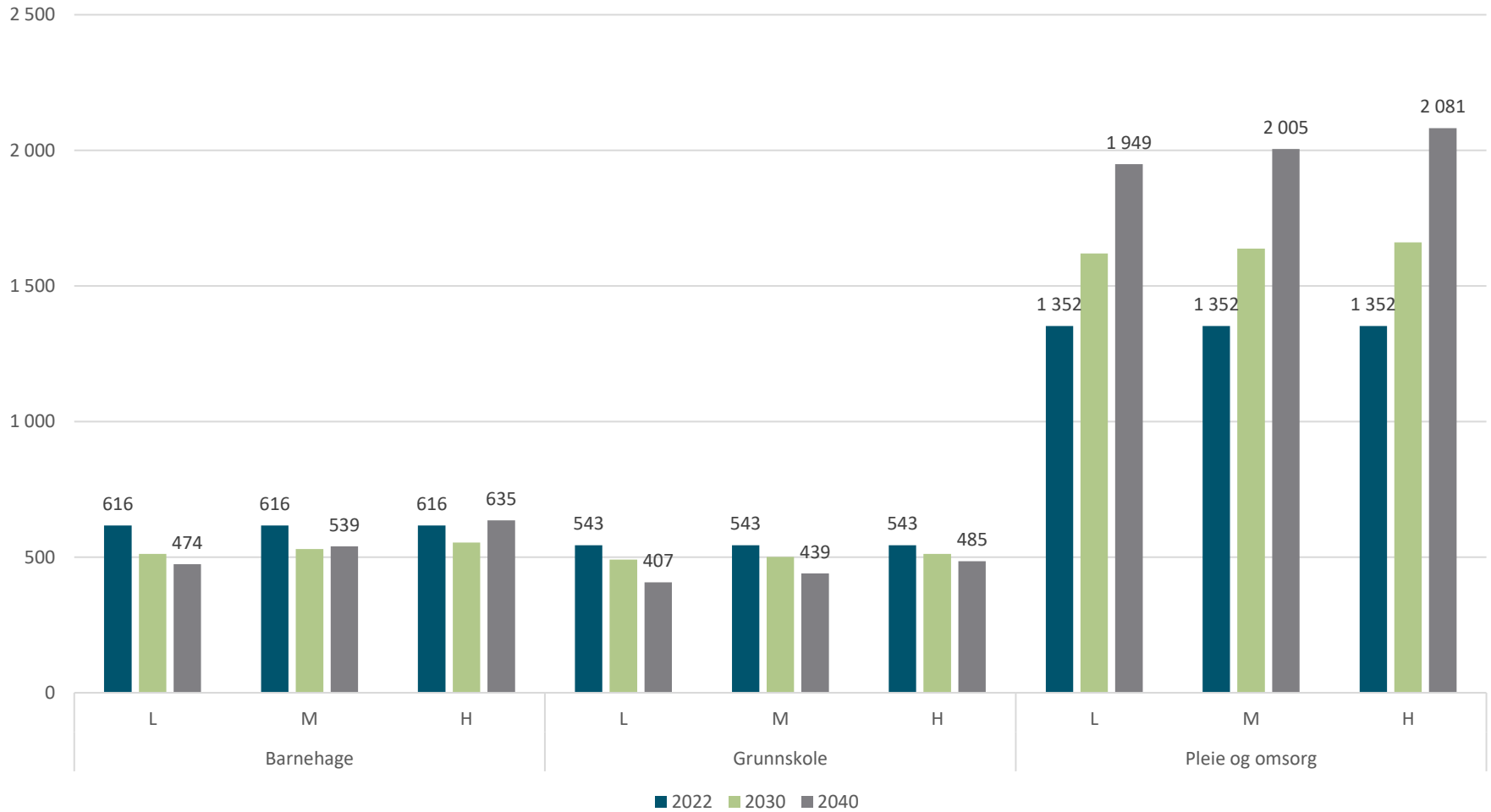
Demografikostnader i kr per innb. relativt til landet. Larvik kommune. TF framskriving M. Kilde: TF/TBU/beregninger ved TF

Forsørgerbyrde

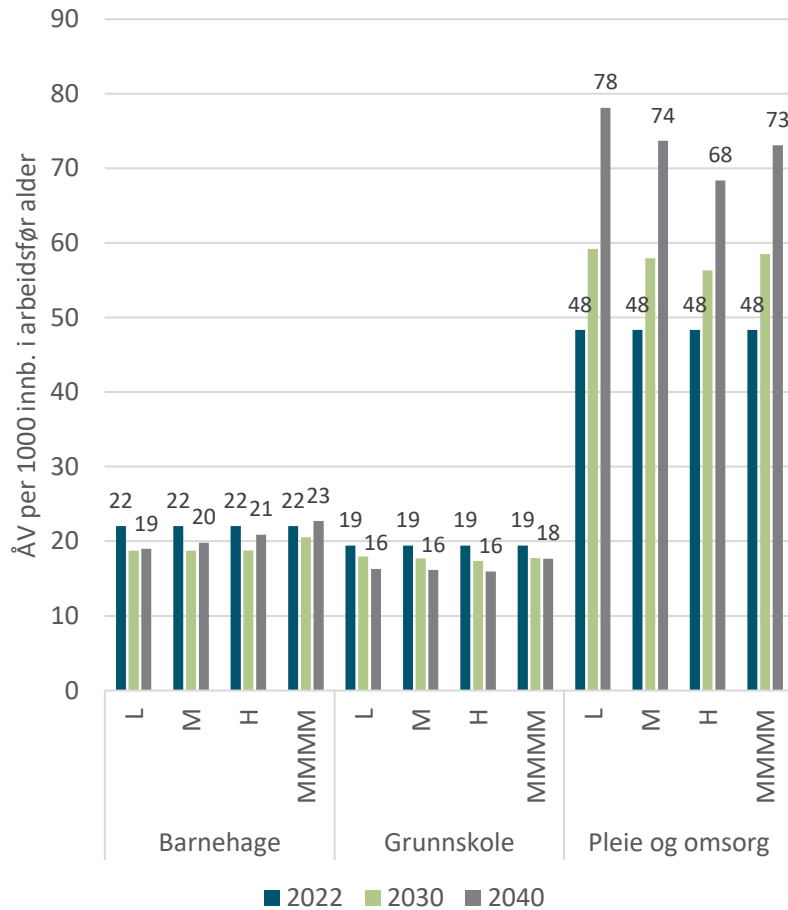
Antall innbyggere 20-66 år i forhold til eldre innbyggere. 2023, 2030 og 2040. Larvik kommune. TF framskrivinger L, M og H, samt SSB MMMM. Kilde: SSB/beregninger ved TF

Framtidig årsverksbehov

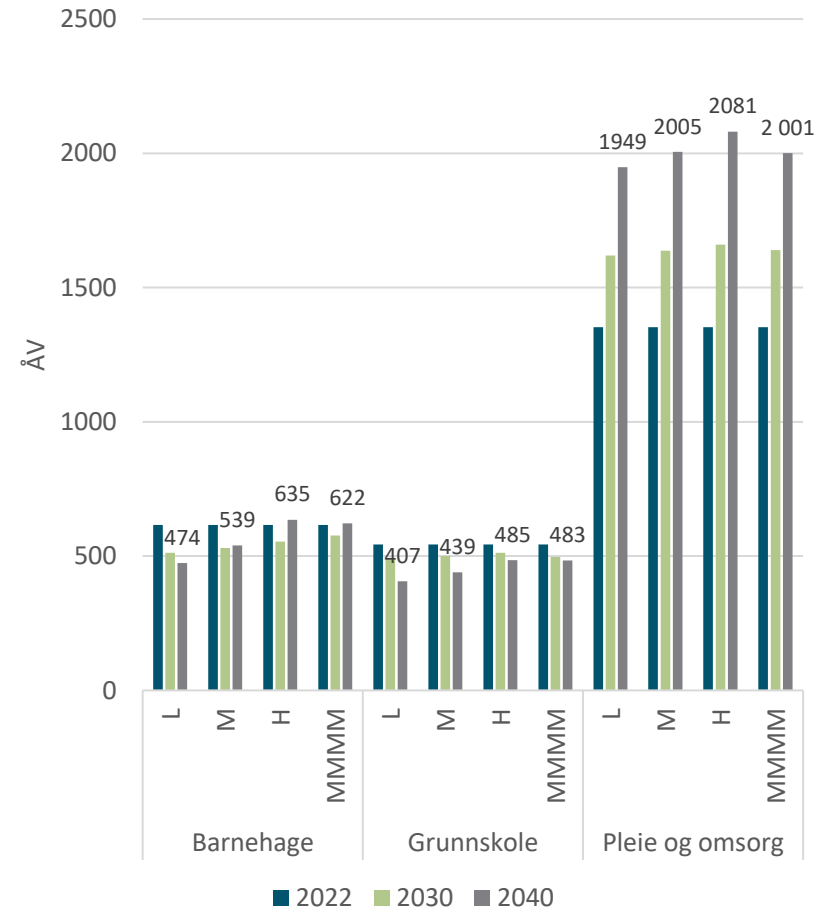

Anslått framtidig tjenestebehov i årsverk. 2022, 2030 og 2040. Larvik kommune. TF framskrivinger L, M og H. Kilde: SSB/beregninger ved TF

Framtidig årsverksbehov (forts.)

Anslått framtidig tjenestebehov i årsverk per 1000 innbyggere i arbeidsfør alder (20-66 år). 2022, 2030 og 2040. Larvik kommune. TF framskrivinger L, M og H, samt SSB MMMM. Kilde: SSB/beregninger ved TF

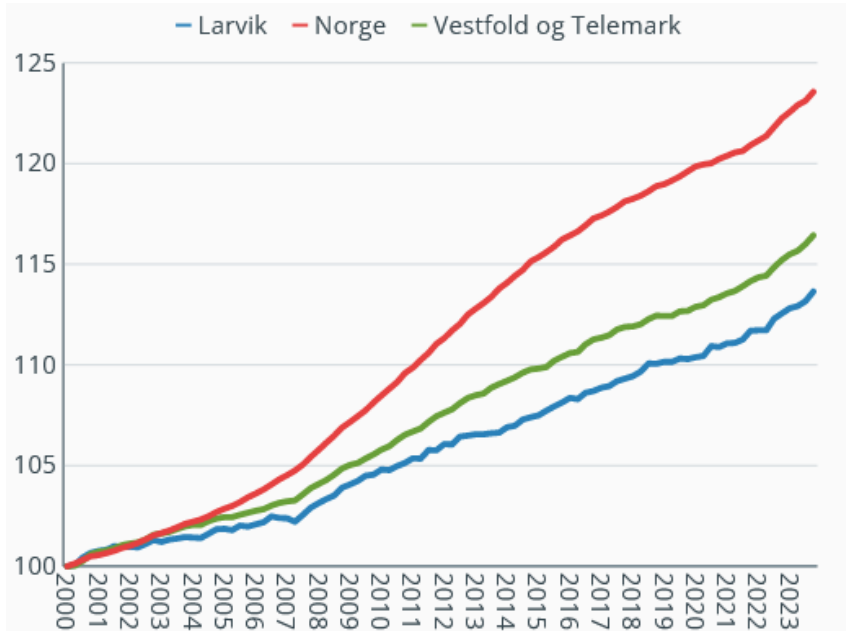
Anslått framtidig tjenestebehov i årsverk. 2022, 2030 og 2040. Larvik kommune. TF framskrivinger L, M og H, samt SSB MMMM. Kilde: SSB/beregninger ved TF

Attraktivitetsanalyse Larvik kommune

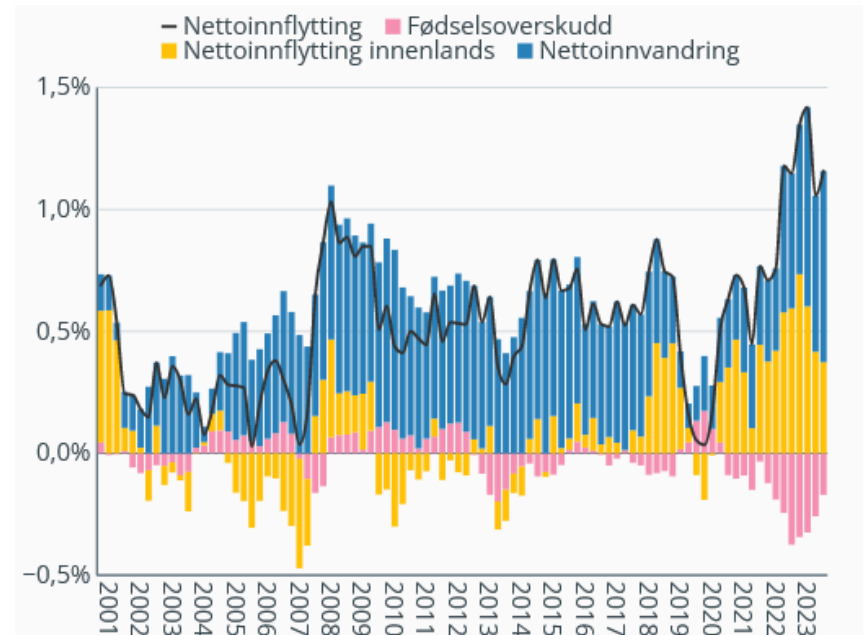
Regionale analyser fra Telemarksforsking

- Telemarksforsking utarbeider regionale analyser for mange kommuner, regioner og fylker.
- I de regionale analysene beskriver vi og analyserer utviklingen i et område med hensyn til viktige utviklingstrekk: arbeidsplasser og sysselsetting, befolkning og demografi, næringsutvikling og attraktivitet.
- Attraktivitetsmodellen – måler steders attraktivitet med hensyn til bosetting og vekst i næringslivet. Gjennom analysene av attraktivitet kan vi måle hvorvidt et sted vokser mer eller mindre i forhold til de strukturelle betingelsene som stedet har.
- Larvik kommune har hatt relativt svak samlet attraktivitet for bosetting og næringsliv de siste ti årene. Kommunen har hatt negativ bostedsattraktivitet og svakt positiv næringsattraktivitet.

Befolkningsutvikling

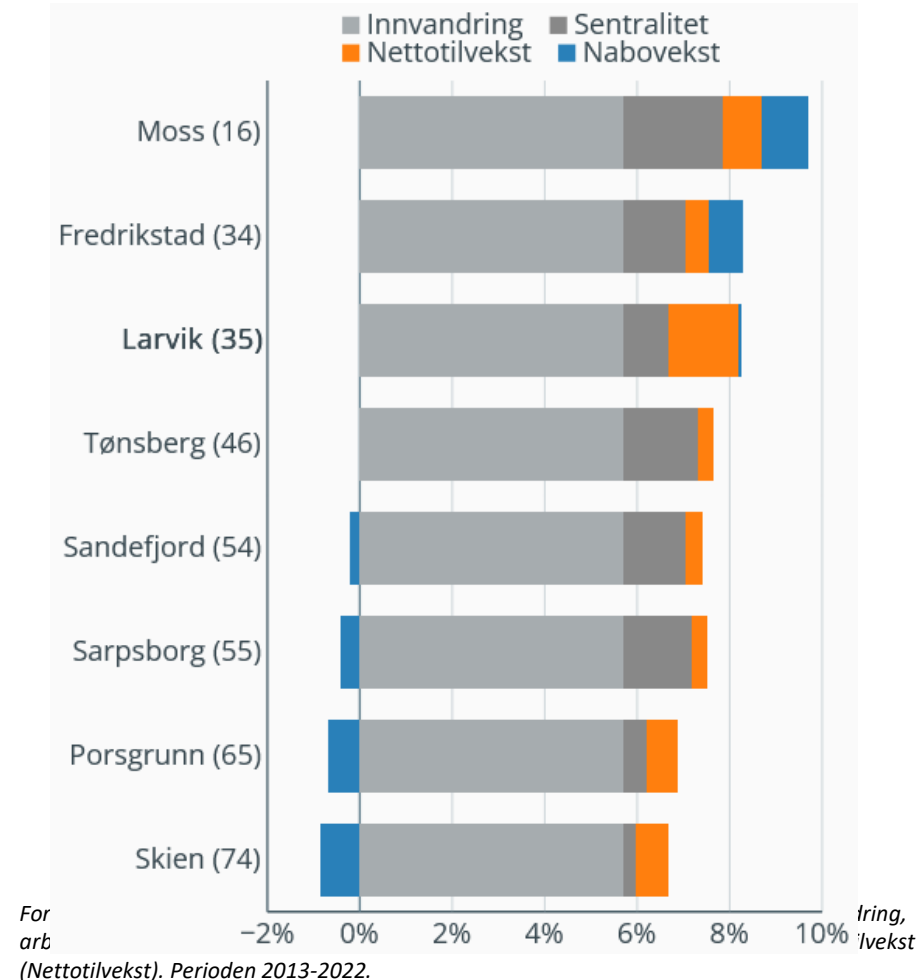
Befolkningsutvikling 2000-2023. Indeksert 2000=100. Kilde: SSB.

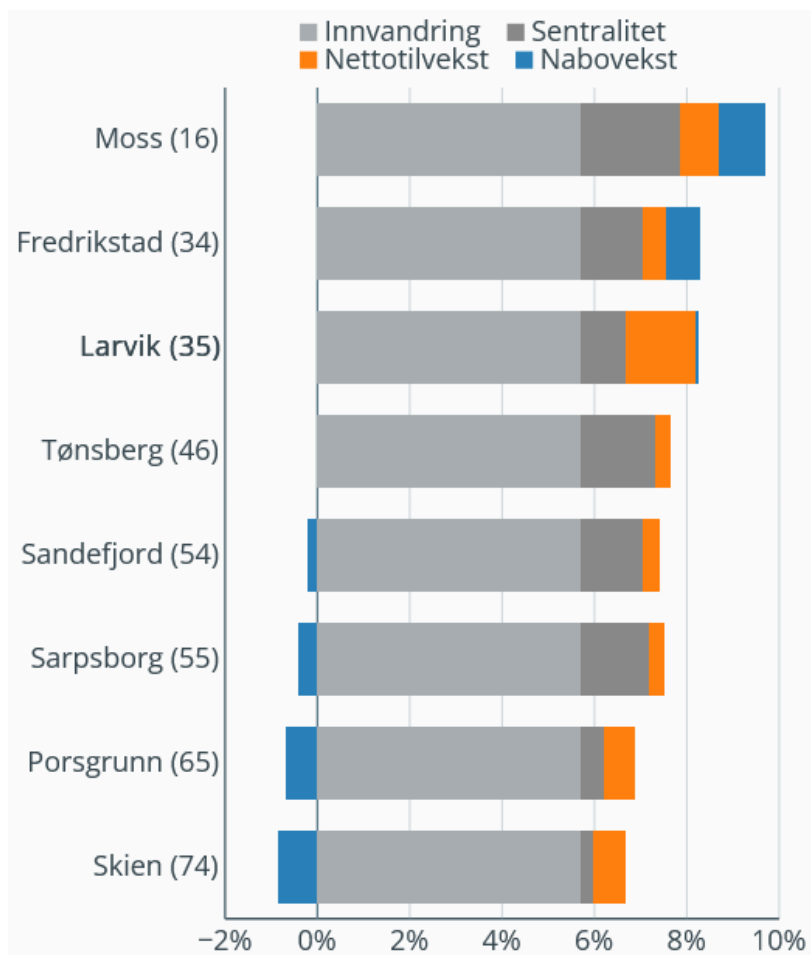
Befolkningsutvikling 2000-2023. I prosent. Fordelt på fødselsoverskudd, netto innenlands flytting og netto innvandring. Larvik kommune. Kilde: SSB.

Bostedsattraktivitet og strukturelle forhold

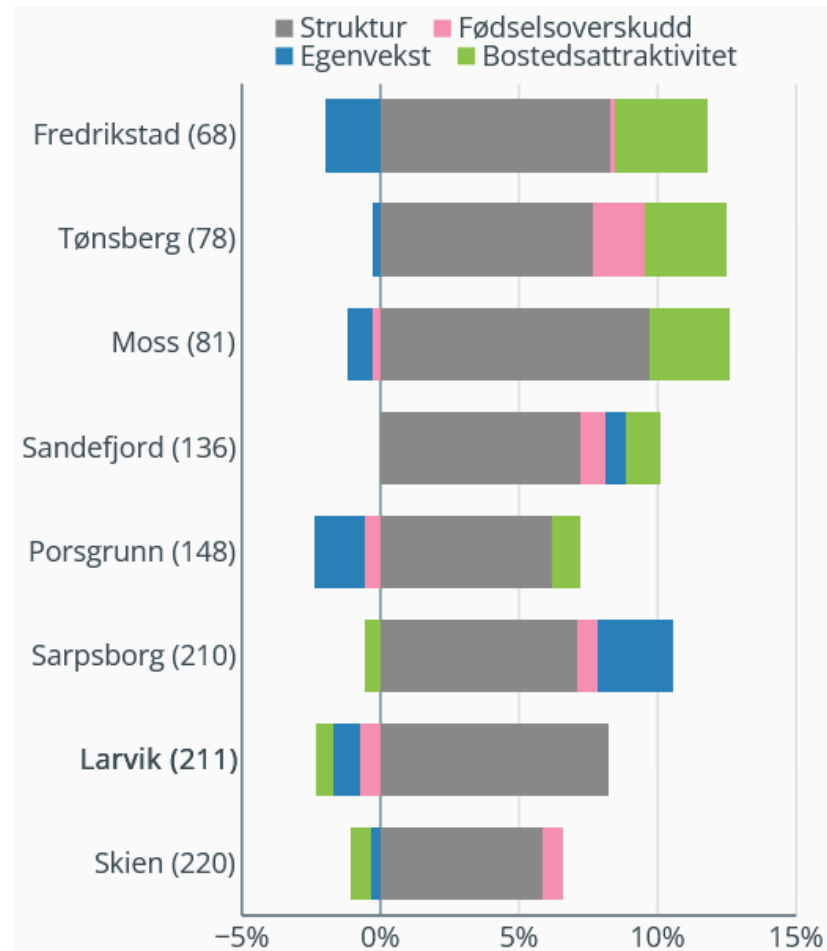
- Forventet nettoflytting til et sted kan beregnes ut fra fire strukturelle forhold. Landets nettoinnvandring vil påvirke alle steder likt. Forskjellene skapes av at arbeidsplassutviklingen, sentraliteten og den demografiske nettotilveksten.
- Vi kaller disse forholdene strukturelle, fordi de ikke kan påvirkes i særlig grad.
- Figuren viser hvordan disse strukturelle forholdene har påvirket forventet nettoflyttingen i Larvik og sammenligningskommunene i den siste tiårsperioden.
- Rangeringsnummeret med hensyn til forventet vekst er vist i parentesene.

Bostedsattraktivitet

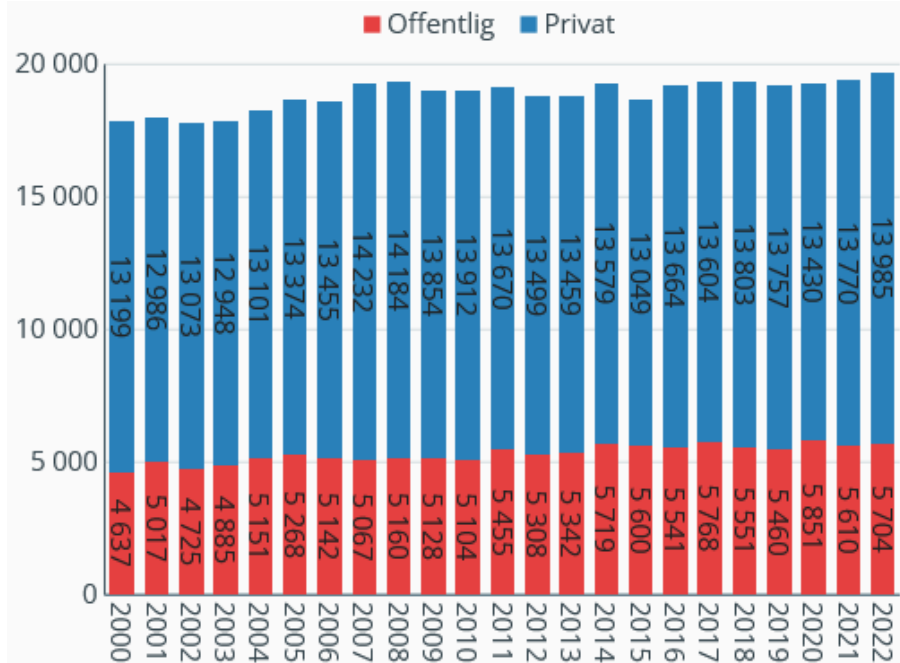

Forventet nettoflytting i prosent av folketallet, ut fra sentralitet, nasjonal nettoinnvandring, arbeidsplassvekst i områder det pendles til (nabovekst) og demografisk sysselsettingstilvekst (Nettotilvekst). Perioden 2013-2022.

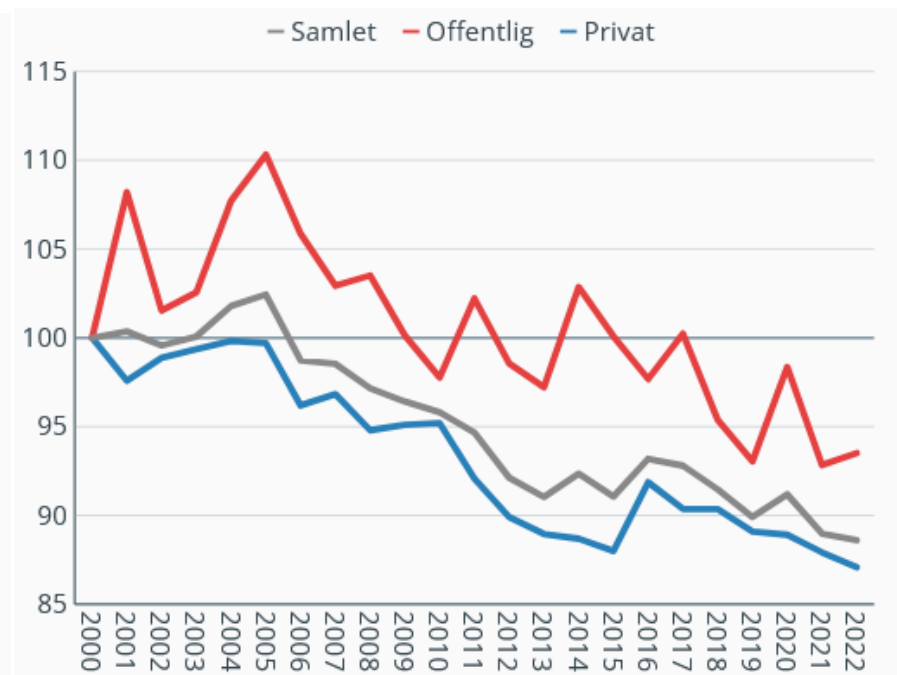

Befolkningsvekst dekomponert i fødselsbalanse, forventet nettoflytting, arbeidsplassveksten effekt på nettoflyttingen og bostedsattraktiviteten. Rangert etter bostedsattraktiviteten. Perioden 2013-2022.

Arbeidsplassutvikling

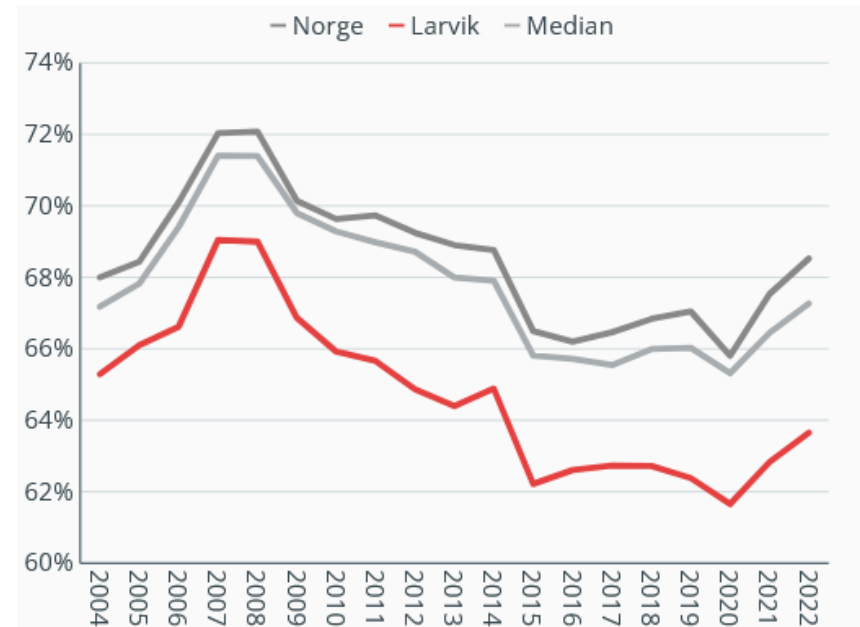
Antall arbeidsplasser i offentlig og privat sektor i Larvik.

Utvikling av antall arbeidsplasser i Larvik indeksert slik at nivået i 2000=100, relativt til indeksen for Norge.

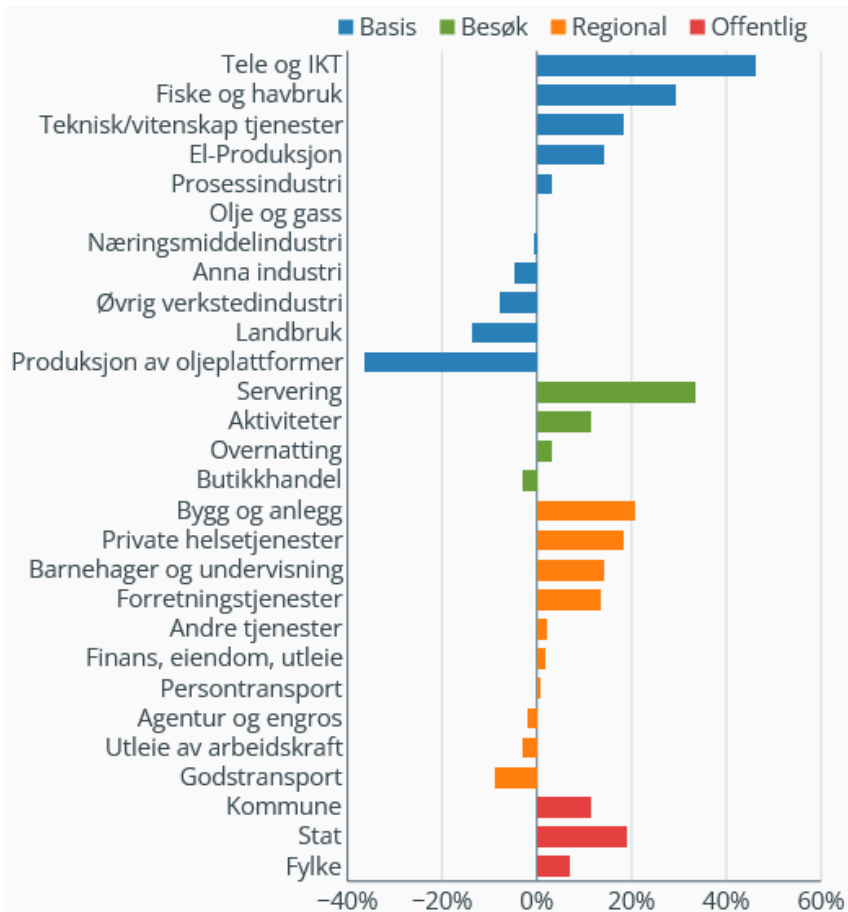
Andel sysselsatte

- Sysselsettingsandelen blir som oftest målt som andelen sysselsatte i befolkningen mellom 15 og 74 år. I figuren kan vi se hvordan denne sysselsettingsandelen har utviklet seg i Larvik og i Norge siden 2000.
- Høy sysselsetting - at en stor andel av befolkningen har arbeid - er en viktig kvalitet. Høy sysselsetting gir mindre økonomiske forskjeller mellom folk og høyere skatteinntekter til kommunen. Høy sysselsetting henger også sammen med god folkehelse.

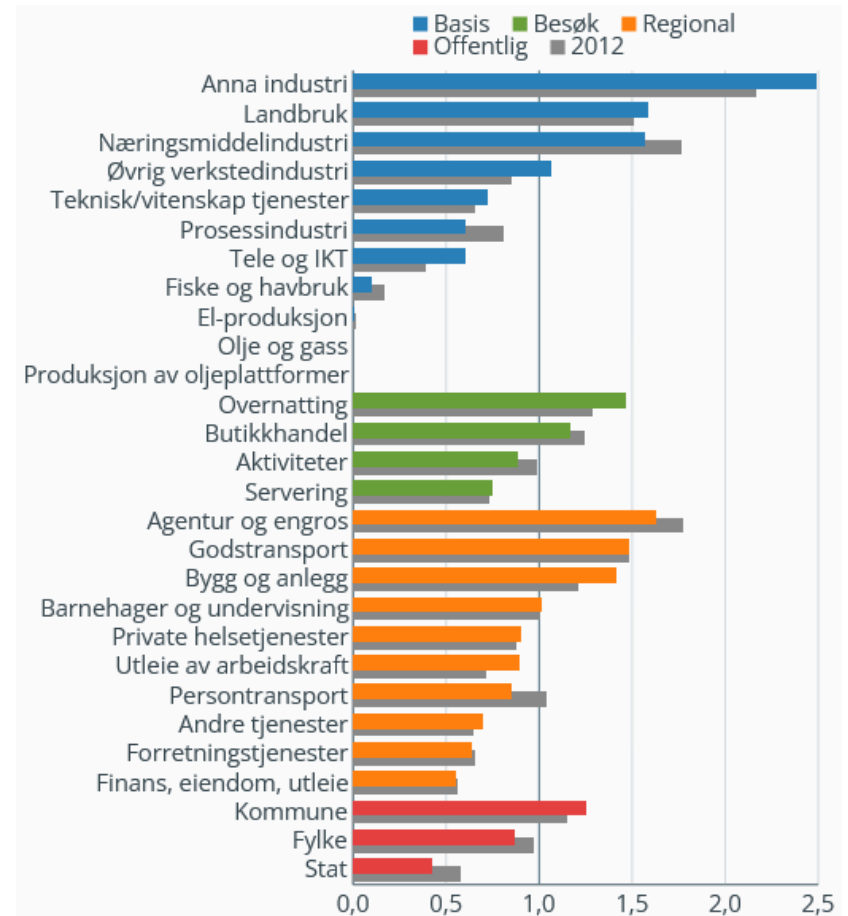

Prosentvis andel av sysselsatte av befolkningen mellom 15 og 74 år i Larvik og Norge.

Arbeidsplasser - bransjer

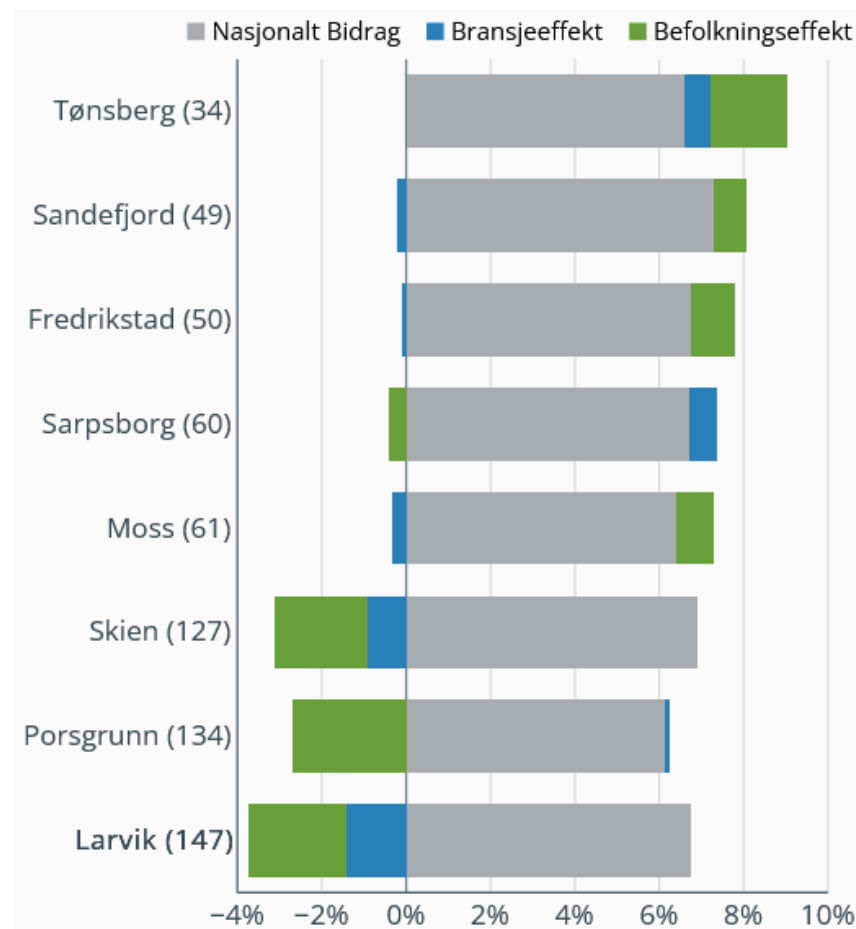
Prosentvis vekst i antall ansatte i ulike bransjer. Norge 2013-2022.

Lokaliseringskvotienter i 2022 for ulike bransjer i Larvik sammenlignet med 2012.

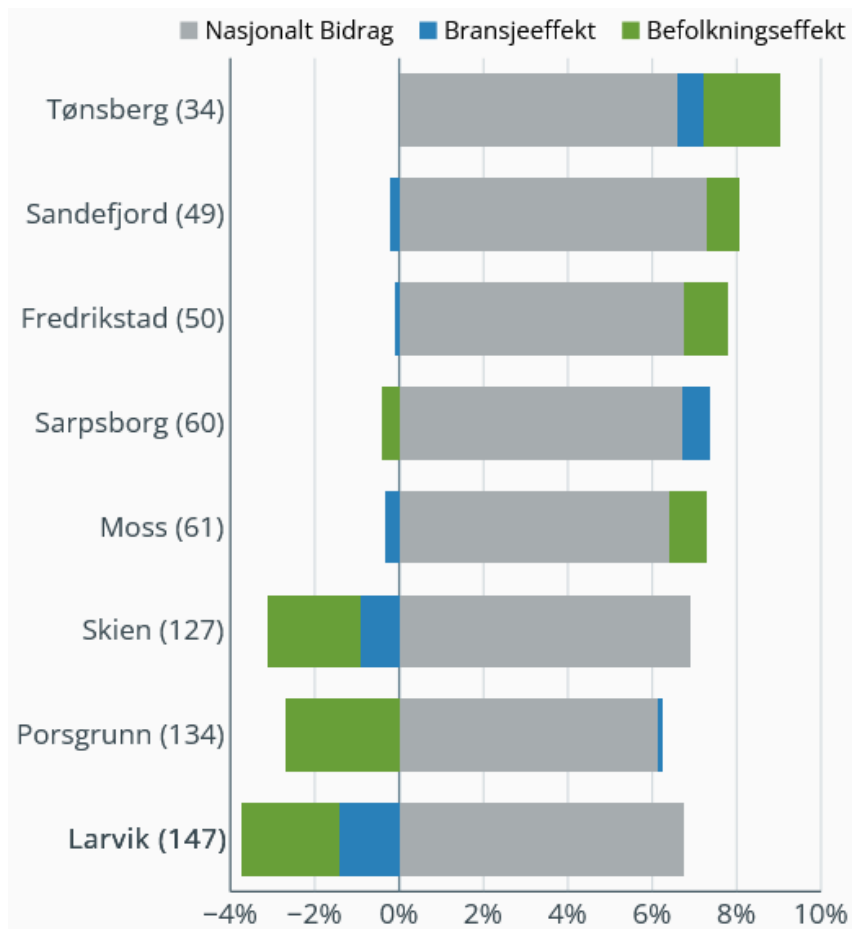
Næringsattraktivitet og strukturelle forhold

- I figuren viser vi hvordan de strukturelle drivkreftene for vekst har påvirket arbeidsplassveksten i næringslivet for kommunen og sammenligningsstedene i den siste tiårsperioden.
- Det er tre slike drivkrefter:
 - Bransjeeffekten
 - Befolkningseffekten
 - Den nasjonale veksten.
- Rangeringsnummeret med hensyn til forventet vekst er vist i parentesene.

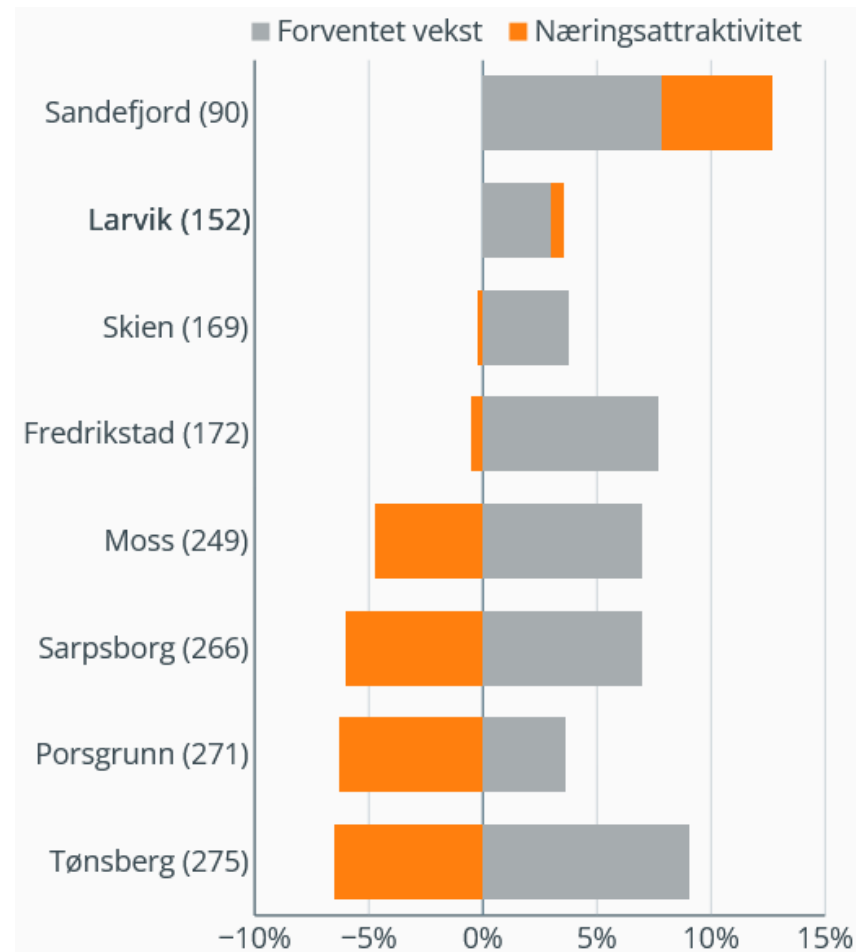

Beregnet bransjeeffekt, befolkningseffekt og nasjonal vekst. Den forventede veksten er summen av søylene. Perioden 2013-2023.

Næringsattraktivitet

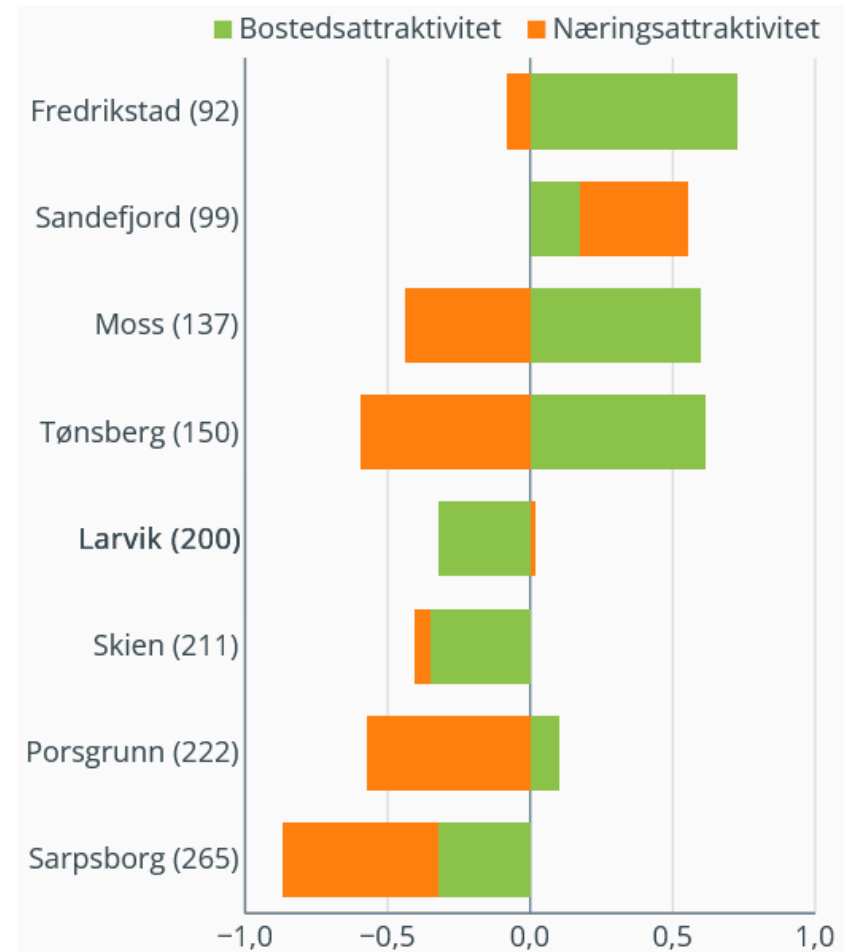
Beregnet bransjeeffekt, befolkningseffekt og nasjonal vekst. Den forventede veksten er summen av søylene. Perioden 2012-2022.

Forventet arbeidsplassvekst og næringsattraktivitet. Den faktiske veksten er summen av søylene. Perioden 2013-2022.

Samlet attraktivitet

- I figuren kan vi se hvordan Larvik og sammenligningskommunene kommer ut når det gjelder samlet attraktivitet i den siste tiårsperioden.

Samlet attraktivitet for Larvik og sammenligningskommuner. Perioden 2013-2022